

Test Date : 22 Feb 2023

Test Slot : Slot 1

Subject : 37-Gujarati

Sl. No.1

QBID:137001

નીચેનામાંથી કૃષ્ણાબાઈની કૃતિ ઓળખાવો:

1. કૃષ્ણલીલા
2. શિવગીતા
3. તુલસીવિવાહ
4. સીતાજીની કાંચળી

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10001]

2[Option ID=10002]

3[Option ID=10003]

4[Option ID=10004]

Sl. No.2

QBID:137002

'દેમ દેમંઈ દેમદેમકાર દેકર દોલ દોલી જંગિયા' - આ કયા કાવ્યની પંક્તિ છે?

1. સદેશક રાસ
2. હંસાઉલી
3. રણમલ્લછંદ
4. કાદબરી

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10005]

2[Option ID=10006]

3[Option ID=10007]

4[Option ID=10008]

Sl. No.3

QBID:137003

'કવિ, તમે હાસ્યરસનું શાસ્ત્ર સમજતા નથી' - આ વિધાન નવલરામે કોને ઉદ્દેશીને કહ્યું હતું?

1. દલપતરામ
2. પ્રેમાનંદ
3. શામળ
4. નર્મદ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10009]

2[Option ID=10010]

3[Option ID=10011]

4[Option ID=10012]

Sl. No.4

QBID:137004

નીચેનામાં કયો ઇતિહાસગ્રંથ કે.કા. શાસ્ત્રીનો નથી?

1. સાહિત્યપ્રવેશિકા
2. કવિચરિત - 1, 2
3. ગુજરાતી સાહિત્યનું રેખાદર્શન
4. આપણા કવિઓ - 1

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10013]
2[Option ID=10014]
3[Option ID=10015]
4[Option ID=10016]

Sl. No.5
QBID:137005

સ્વગત - પરગત - દેશકાવ - વિશેષાવેશ શું છે?

1. નાટ્યધર્મી
2. રસપ્રતીતિવિધ્ન
3. વ્યભિચારી ભાવ
4. નાટ્યાંગ

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10017]
2[Option ID=10018]
3[Option ID=10019]
4[Option ID=10020]

Sl. No.6
QBID:137006

'માનવભાવોના પ્રતીકાત્મક કહી શકાય એવા ઘાટોનું સર્જન એટલે કળા' - આ કોની કળાવિભાવના છે?

1. અન્સર્ટ કેસિરર
2. કોલરિજ
3. સુઝાન વેંગર
4. ક્લીન્થ બ્રુક્સ

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10021]
2[Option ID=10022]
3[Option ID=10023]
4[Option ID=10024]

Sl. No.7
QBID:137007

'કૃતિ તેના પિતાના હસ્તાક્ષર વગર વંચાય છે' - આ પ્રસિદ્ધ ઉક્તિ કોની છે?

1. સોસ્યૂર
2. જુલિયા ક્રિસ્ટીવા
3. ઝાં લકાં
4. રોલાં બાર્થ

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10025]
2[Option ID=10026]
3[Option ID=10027]
4[Option ID=10028]

Sl. No.8
QBID:137008

નીચેનામાંથી કયા વિવેચક પર્યાવરણવાદી વિચારણાના પુરસ્કર્તા નથી?

1. લુઈ મન્ટ્રોઝ
2. રયેલ કાર્સન
3. અર્નેસ્ટ હેઈકલ
4. ફ્રાન્ઝવા દ યુબોણ

(1) 1
(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10029]
2[Option ID=10030]
3[Option ID=10031]
4[Option ID=10032]

Sl. No.9
QBID:137009

'કવિતા કવિતાપ્રધાન હોય એટલે બસ' - આ ઉક્તિ કોની છે?

1. સુંદરમ્
2. ઉમાશંકર જોશી
3. બ. ક. ઠાકોર
4. જયંત કોઠારી

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10033]
2[Option ID=10034]
3[Option ID=10035]
4[Option ID=10036]

Sl. No.10
QBID:137010

ગુજરાતીમાં રાગધ્વનિકાવ્યના સ્વરૂપની ચર્ચા કરનાર વિવેચકનું નામ જણાવો.

1. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
2. આનંદશંકર ધ્રુવ
3. નવલરામ
4. રમણભાઈ નીલકંઠ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10037]
2[Option ID=10038]
3[Option ID=10039]
4[Option ID=10040]

Sl. No.11
QBID:137011

'ખુદકલમી, ઇતર ન જ લખવું' - આ કોની કવિપ્રતિજ્ઞા છે?

1. બ. ક. ઠાકોર
2. નર્મદ
3. સુરેશ જોષી
4. સુંદરમ્

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10041]
2[Option ID=10042]
3[Option ID=10043]
4[Option ID=10044]

Sl. No.12
QBID:137012

નીચેનામાંથી કયો લેખ પ્રમોદકુમાર પટેલનો નથી?

1. પ્રકારનિષ્ઠ અભિગમ અને ભાવન
2. મનોવિશ્લેષણવાદી વિવેચન
3. વિવેચનનો વિભાજિત પટ
4. સાહિત્યના ઇતિહાસની વિભાવના

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10045]
2[Option ID=10046]
3[Option ID=10047]
4[Option ID=10048]

Sl. No.13
QBID:137013

‘રુપશાસ્ત્ર’ સંજ્ઞા સૌ પ્રથમ કોણે શોધી હતી?

1. બ્લૂમફીલ્ડ
2. હેરિસ
3. એરાનોફ
4. ગ્યૂઈથે

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10049]
2[Option ID=10050]
3[Option ID=10051]
4[Option ID=10052]

Sl. No.14
QBID:137014

બહુવચનનો ‘ઓ’ પ્રત્યય ગુજરાતીની કઈ ભૂમિકામાં પ્રચારમાં આવે છે?

1. ત્રીજી ભૂમિકા
2. પહેલી ભૂમિકા
3. બીજી ભૂમિકા
4. અપભ્રંશોત્તર ભૂમિકા

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10053]
2[Option ID=10054]
3[Option ID=10055]
4[Option ID=10056]

Sl. No.15
QBID:137015

ભારત-યુરોપીય પરિવારની સૌથી પ્રાચીન શાખાનું નામ જણાવો.

1. ઇટેલિક
2. કેલ્ટિક
3. હિટાઈટ
4. આર્મીનિઅન

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10057]
2[Option ID=10058]
3[Option ID=10059]
4[Option ID=10060]

Sl. No.16
QBID:137016

નીચેનામાંથી સંયોજક ‘આ’વાળી સંપૂર્ણ દ્વિરુક્તિ કઈ નથી?

1. પક્ષાપક્ષી
2. એકાએક
3. અડોઅડ
4. સામાસામી

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10061]
2[Option ID=10062]

3[Option ID=10063]
4[Option ID=10064]

Sl. No.17
QBID:137017

ભાષામાં મર્મરના તત્ત્વ વિશે મૌલિક સંશોધન કોણે કર્યું હતું?

1. ઊર્મિ દેસાઈ
2. પ્રબોધ પંડિત
3. જયંત કોઠારી
4. હરિવલ્લભ ભાયાણી

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10065]
2[Option ID=10066]
3[Option ID=10067]
4[Option ID=10068]

Sl. No.18
QBID:137018

'ગિરાસમાં એક ડુંગરી' કૃતિના સંશોધકનું નામ જણાવો.

1. મરિયા શ્રેસ મિત્સકા
2. ભગવાનદાસ પટેલ
3. હસુ યાજ્ઞિક
4. રેવા તડવી

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10069]
2[Option ID=10070]
3[Option ID=10071]
4[Option ID=10072]

Sl. No.19
QBID:137019

ચરોતરની અનેક લોકકથાઓના સંશોધનના ગ્રંથો 1920ની આસપાસ કયા સંશોધકે પ્રગટ કર્યા હતા?

1. અંબાલાલ સાકરલાલ
2. હરગોવિંદદાસ કાંટાવાળા
3. ડાહ્યાભાઈ દેરાસરી
4. ઝવેરચંદ મેઘાણી

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10073]
2[Option ID=10074]
3[Option ID=10075]
4[Option ID=10076]

Sl. No.20
QBID:137020

મધ્યકાલીન સાહિત્યકૃતિના સંપાદનમાં કયું સોપાન મહત્વનું નથી?

1. હસ્તપ્રતવાંચન
2. પાઠસંપાદન
3. અર્થનિર્ણય
4. પ્રભાવની સમસ્યા

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10077]
2[Option ID=10078]
3[Option ID=10079]
4[Option ID=10080]

Sl. No.21
QBID:137021

નીચેનામાંથી લોકગીતનો વ્યાપક અર્થ કયો નથી?

1. લોકોની પરંપરામાં ગવાતું ગીત
2. વ્યક્તિગત શૈલીની અનુપસ્થિતિ
3. પ્રશિષ્ટ ધારાની રચના
4. સંધોર્મિગાન

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10081]
2[Option ID=10082]
3[Option ID=10083]
4[Option ID=10084]

Sl. No.22
QBID:137022

'હોઠ પકડીને જાય ને પેટ પકડીને આવે'- આ કયા સ્વરૂપનું દૃષ્ટાંત છે?

1. ઉખાણું
2. દુહો
3. ભડળી વાક્ય
4. કહેવત

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10085]
2[Option ID=10086]
3[Option ID=10087]
4[Option ID=10088]

Sl. No.23
QBID:137023

જે આત્મસંવાદમાંનો 'હું' કોઈના પ્રતિભાવ માટે થોભતો નથી તે કયું સ્વરૂપ છે?

1. જીવનચરિત્ર
2. નિબંધ
3. આત્મકથા
4. એકાંકી

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10089]
2[Option ID=10090]
3[Option ID=10091]
4[Option ID=10092]

Sl. No.24
QBID:137024

નીચેનામાંથી કઈ ડાંગી લોકકથા નથી?

1. કનસરીની કથા
2. ગાવતરીની કથા
3. ચવરુની કથા
4. ચૌદલોક

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10093]
2[Option ID=10094]
3[Option ID=10095]
4[Option ID=10096]

Sl. No.25
QBID:137025

હંસપદિકાપ્રસંગ કઈ કૃતિમાં આવેખાયો છે?

1. ઉત્તરરામચરિતમ્
2. અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્
3. મૃચ્છકટિકમ્
4. કર્ણભારમ્

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10097]

2[Option ID=10098]

3[Option ID=10099]

4[Option ID=10100]

Sl. No.26

QBID:137026

ગોરાને આધુનિક ભારતના મહાભારત તરીકે કોણે ઓળખાવી છે?

1. બુદ્ધદેવ બસુ
2. શ્રીકુમાર બંદોપાધ્યાય
3. ડૉ. સુકુમાર સેન
4. ભોળાભાઈ પટેલ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10101]

2[Option ID=10102]

3[Option ID=10103]

4[Option ID=10104]

Sl. No.27

QBID:137027

પધાનપાડા કઈ કૃતિનો પરિવેશ રચે છે?

1. માટીનો માનવી
2. ગૃહભંગ
3. છ વીધા જમીન
4. ધરતી ખોળે પાછો વળે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10105]

2[Option ID=10106]

3[Option ID=10107]

4[Option ID=10108]

Sl. No.28

QBID:137028

નીચેનામાંથી કયું પાત્ર 'ઉત્તરરામચરિતમ્'માં નથી?

1. ચન્દ્રકેતુ
2. સુમંત્ર
3. અષ્ટાવક
4. મિત્રાવસુ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10109]

2[Option ID=10110]

3[Option ID=10111]

4[Option ID=10112]

Sl. No.29

QBID:137029

ગીધ' નવલકથામાં બાજરીના ખેતરમાં કોણ ઝડપાઈ જાય છે?

1. શનોજી
2. ઈસો
3. ભલો
4. ભગો

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10113]

2[Option ID=10114]

3[Option ID=10115]

4[Option ID=10116]

Sl. No.30

QBID:137030

વિદેહીનાં વક્ષણો કઈ રચનામાં નિરુપાયે છે?

1. ધ્વનિ
2. અખેગીતા
3. આઠો જામ ખુમારી
4. યાત્રા

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10117]

2[Option ID=10118]

3[Option ID=10119]

4[Option ID=10120]

Sl. No.31

QBID:137031

'કવિતાજહાજનો તે ભાંગી પડ્યો કુવાયંભ'- આ વિધાન કોને માટે કહેવાયું છે?

1. નર્મદ
2. મહાત્મા ગાંધીજી
3. ફાર્બસ
4. ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10121]

2[Option ID=10122]

3[Option ID=10123]

4[Option ID=10124]

Sl. No.32

QBID:137032

નીચેનામાંથી કઈ રચના 'બહિષ્કૃત ફૂલો'માં નથી?

1. એક કૂતરો દ્વિજ થયો
2. સૂટ પહેરેલો સૂરજ
3. કોલેજિયન શબ્દોની વ્યથા
4. મિસ જુલિયટીનું પ્રણયગીત

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10125]

2[Option ID=10126]

3[Option ID=10127]

4[Option ID=10128]

Sl. No.33

QBID:137033

બ્યુટીફૂલ વન્સ આર નોટ યટ બોર્ન'માં સત્તા અને ભ્રષ્ટતાના પ્રતીકરૂપ કયું પાત્ર છે?

1. કુમ્સો
2. 'તે'
3. ટિયર
4. કોફીબિલી

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10129]

2[Option ID=10130]

3[Option ID=10131]

4[Option ID=10132]

SI. No.34

QBID:137034

'નોટ્સ ફ્રોમ અન્ડરગ્રાઉન્ડ'નો નાયક ક્યાં રહેવા ફતનિશ્ચયી છે?

1. મોસ્કો
2. પિટ્સબર્ગ
3. સાઈબીરિયા
4. વેનિઝગ્રાડ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10133]

2[Option ID=10134]

3[Option ID=10135]

4[Option ID=10136]

SI. No.35

QBID:137035

અ રૂમ ઓફ વન્સ ઓઉન'માં કઈ રચનારીતિ પ્રયોજાઈ છે?

1. પીઠઝબકાર
2. ત્રિવિધ એકતા
3. છન્નવેશ
4. સહોક્તિ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10137]

2[Option ID=10138]

3[Option ID=10139]

4[Option ID=10140]

SI. No.36

QBID:137036

નીચેનામાંથી કયા વિવેચક તુલનાત્મક સાહિત્યના પુરસ્કર્તા નથી?

1. હેન્રી રિમાફ
2. પિકોઈ
3. રેને વેવેક
4. હેરોલ્ડ બ્લૂમ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10141]

2[Option ID=10142]

3[Option ID=10143]

4[Option ID=10144]

SI. No.37

QBID:137037

નવી ઉપનિવેશનીતિ એ શાનું વક્ષણ છે?

1. કાયદો
2. વૈશ્વિકીકરણ
3. સિનેમા
4. સંસ્કૃતિપરકતા

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10145]

2[Option ID=10146]

3[Option ID=10147]

4[Option ID=10148]

Sl. No.38

QBID:137038

‘મનોરંજન કરવું એ અત્યંત કઠિન અને શ્રમપૂર્વકનું કામ છે’- આ વિધાન કોનું છે?

1. ઉમ્મટો ઈકો
2. બોબ એક્સે
3. રોલાં બાર્થ
4. ફ્રેડરિક શ્વેગેલ

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10149]

2[Option ID=10150]

3[Option ID=10151]

4[Option ID=10152]

Sl. No.39

QBID:137039

ઈ.સ. 1911થી સિનેમાને કેટલામી કળા તરીકે ઓળખાવાય છે?

1. ત્રીજી
2. પાંચમી
3. સાતમી
4. છઠ્ઠી

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10153]

2[Option ID=10154]

3[Option ID=10155]

4[Option ID=10156]

Sl. No.40

QBID:137040

નીચેનામાંથી કયું સામયિક ગાંધીયુગનું નથી?

1. પ્રસ્થાન
2. સંસ્કૃતિ
3. સાહિત્ય
4. વસંત

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10157]

2[Option ID=10158]

3[Option ID=10159]

4[Option ID=10160]

Sl. No.41

QBID:137041

મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને સાચી રીતે સમજવા માટે મધ્યકાળના ગુજરાતનું જીવન જાણવું જરૂરી છે.

- A. તે કાળના રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ પર દૃષ્ટિપાત કરવો જરૂરી છે.
- B. ત્યારે સાહિત્ય સર્જનને પ્રતિકૂળ હવા ઊભી કરનારાં બળો પ્રવૃત્ત હતા.
- C. તે સમયનું સાહિત્ય વ્યવહારને અનુસરીને જ રચાતું હોવાથી તે પદ્યપ્રધાન છે.
- D. જીવનનો નિતાંત ઉલ્લાસ જ વ્યક્ત થયો છે.
- E. સામાજિક રીતરિવાજો અને ભૌગોલિક માહિતી જ એનો ઉદ્દેશ હતો.

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, E
- 2. માત્ર A
- 3. માત્ર B, C, D
- 4. માત્ર A, B, C, D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10161]

2[Option ID=10162]

3[Option ID=10163]

4[Option ID=10164]

SI. No.42

QBID:137042

ઇતિહાસનું ક્ષેત્ર વ્યાપક છે.

- A. કોઈપણ વિષય ભાગ્યે જ એવો હશે જેને ઇતિહાસ સ્પર્શતો ન હોય.
- B. ઇતિહાસની સાર્વત્રિકતા જ એને ઇતિહાસ બનાવે છે.
- C. આપણા દેશની જુદી જુદી ભાષાઓના સાહિત્યના ઇતિહાસોની વિભાવના સમાન રહી છે.
- D. ઇતિહાસને સમયની રેખાઓ સાથે કોઈ સંબંધ હોતો નથી.
- E. દરેક ભાષામાં મળતા સાહિત્યિક ઇતિહાસોને આધારે જ ભારતીયતાનું કાઠું બંધાય છે.

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B
- 2. માત્ર A, B, C, D
- 3. માત્ર A
- 4. માત્ર A, D, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10165]

2[Option ID=10166]

3[Option ID=10167]

4[Option ID=10168]

SI. No.43

QBID:137043

હાન્સ ગાડામેરના મતે અર્થઘટન એ માત્ર સમજણ નથી, પણ ક્રિયા છે.

- A. વ્યક્તિની ચેતનાનો મુકાબલો કૃતિ સાથે થાય છે.
- B. આ મુકાબલો ક્રિયાશીલ હોય છે.
- C. આ ક્રિયાશીલતાને કારણે અર્થઘટનની પ્રવૃત્તિ આકાર લે છે.
- D. અર્થઘટન અનુમાનને અનુસરે છે.
- E. અર્થઘટનનો આધાર પ્રેરણા પર રહ્યો છે.

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, D
- 2. માત્ર A, E
- 3. માત્ર A, D, E
- 4. માત્ર A, B, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10169]
2[Option ID=10170]
3[Option ID=10171]
4[Option ID=10172]

Sl. No.44
QBID:137044

વ્યવહાર જગતની સામગ્રીનું કવિપ્રતિભા કાવ્યપદાર્થમાં રૂપાંતર કરે છે એમ આચાર્ય કુન્તક સમજાવે છે.

- A. કવિપ્રતિભા શબ્દ અને અર્થને સાથે પ્રયોજે છે.
- B. કવિપ્રતિભા કોઈ એક પદાર્થને જ પોતાનું વાહન બનાવે છે.
- C. કવિપ્રતિભાના પરિસ્પંદથી વિશેષિત બનેલી ઉક્તિ એટલે કાવ્ય એવું અહીં સમજાય છે.
- D. આપણે રોજિદા વ્યવહારમાં પ્રયોજીએ છીએ તેના કરતાં ભિન્ન ભાષા પ્રયોજાય છે.
- E. કુન્તક કવિમૂલક દૃષ્ટિએ કાવ્યનો વિચાર કરે છે.

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર C, D, E
- 2. માત્ર A, B
- 3. માત્ર A, B, C
- 4. A, B, C, D, E

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10173]
2[Option ID=10174]
3[Option ID=10175]
4[Option ID=10176]

Sl. No.45
QBID:137045

વિવેચન -

- A. સાહિત્યિક સંદર્ભોમાંથી જ સાહિત્યિક વિભાવના
- B. આત્મવિક્ષિતા
- C. વસ્તુવિક્ષિતા
- D. ગુણ-દોષનું સમ્યક્ પરિશીલન
- E. કેવળ પરંપરાનુરાગ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B
- 2. માત્ર A, C, D
- 3. માત્ર B, D
- 4. માત્ર A, D, E

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10177]
2[Option ID=10178]
3[Option ID=10179]
4[Option ID=10180]

Sl. No.46
QBID:137046

સુરેશ જોષીના સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો ઉન્મેષ-

- A. 'ક્ષિતિજ-ઊહાપોહ'નાં વિશિષ્ટ ઐતિહાસિક સ્થાન
- B. પ્રયોગલક્ષિતાનાં વિધાયક પરિમાણો
- C. વેગપૂર્વકની અનુવાદ પ્રવૃત્તિ
- D. આધુનિકતાનું તીવ્ર વળગણ
- E. કવિકર્મ દ્વારા રૂપ અને સંભારનું એકત્વ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, C
- 2. માત્ર B, C, D, E
- 3. માત્ર C, D
- 4. માત્ર A, B, C, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10181]

2[Option ID=10182]

3[Option ID=10183]

4[Option ID=10184]

SI. No.47

QBID:137047

ભાષા એક સંકુલ ઘટના છે.

- A. એને વ્યાખ્યામાં બાંધવી એ અઘરું કાર્ય છે.
- B. ભાષા નિશ્ચિત, લિખિત સંકેતોની વ્યવસ્થા છે.
- C. ભાષાના સંકેતો એક જ પ્રકારના હોય છે.
- D. ભાષાના સંકેતો પરંપરામૂલક હોતા નથી.
- E. ભાષા પ્રાણીમાત્રની સંપત્તિ છે.

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર B, C, D
- 2. માત્ર A, B, E
- 3. માત્ર A
- 4. માત્ર A, C, D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10185]

2[Option ID=10186]

3[Option ID=10187]

4[Option ID=10188]

SI. No.48

QBID:137048

અર્થમાં થતું પરિવર્તન, સાંસ્કૃતિક અને સામાજિક પરિવેશના મહત્ત્વ ઉપર ભાર મૂકે છે.

- A. ઘણાં અર્થાત્મક પરિવર્તનો સાંસ્કૃતિક વિકારને લીધે થતાં હોય છે.
- B. એક જ સમાજમાં કાળક્રમે શબ્દોના અર્થો પલટાતા રહે છે.
- C. શબ્દોના અર્થ સ્થિર કે શાશ્વત નથી હોતા.
- D. પરિવર્તિત અર્થ પહેલાં અમુક સામાજિક જૂથોમાં ગ્રહણ કરાય અને પછી એ સ્થગિત થઈ જાય છે.
- E. અર્થાત્મક પરિવર્તનો આડાવળાં થતાં નથી.

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર B, D, E
- 2. માત્ર A, B, C, E
- 3. માત્ર A, D, E
- 4. માત્ર A, B, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10189]
2[Option ID=10190]
3[Option ID=10191]
4[Option ID=10192]

Sl. No.49
QBID:137049

મધ્યકાલીન સાહિત્ય સંશોધન-

- A. પાઠનિર્ણય
- B. કર્તૃત્વની અનાવશ્યકતા
- C. પાઠભેદની અપ્રસ્તુતતા
- D. અર્થનિર્ણય અને સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ
- E. હસ્તપ્રતવાચન

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, D, E
- 2. માત્ર A, B
- 3. માત્ર A
- 4. માત્ર A, B, C

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10193]
2[Option ID=10194]
3[Option ID=10195]
4[Option ID=10196]

Sl. No.50
QBID:137050

'ગુજરાતી લોકરામાયણ'-

- A. વાલ્મીકિ રામાયણ - લિખિત સ્રોતની કથાનું જ માળખું
- B. અગ્નિપરીક્ષાનું કોઈ મૂલ્ય જ નથી
- C. કથા તરીકે રામકથાના પ્રભાવ-પ્રવર્તન લોકરચના પર આધારિત
- D. કેકેયી - નાયિકારૂપે
- E. ઉત્તર રામાયણની ઘટનાઓ સીમાચિહ્નરૂપ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર D
- 2. માત્ર A, D, E
- 3. માત્ર A, B, D, E
- 4. માત્ર A, B, C

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10197]
2[Option ID=10198]
3[Option ID=10199]
4[Option ID=10200]

Sl. No.51
QBID:137051

લલિત નિબંધ -

- A. આત્મલક્ષી નિરુપણ
- B. ચૈતન્યસભર 'હું'
- C. વિષયને બદલે વિષયીની મહત્તા
- D. ગોષ્ઠી
- E. વસ્તુલક્ષિતા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, E
- 2. માત્ર A, B, C, D
- 3. માત્ર A, C, E
- 4. માત્ર C, D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10201]

2[Option ID=10202]

3[Option ID=10203]

4[Option ID=10204]

SI. No.52

QBID:137052

'જિંદગીનામા' -

- A. નાયક કે ખલનાયકની અનુપસ્થિતિ
- B. બંગાળની પૃષ્ઠભૂમિ
- C. ખેડૂતોની વ્યથા-કથા
- D. કાયદાની નાગચૂડ
- E. લોક-નાયકરૂપે

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, E
- 2. માત્ર B
- 3. માત્ર A, C, D, E
- 4. માત્ર D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10205]

2[Option ID=10206]

3[Option ID=10207]

4[Option ID=10208]

SI. No.53

QBID:137053

ફૂવો -

- A. ગ્રામચેતના
- B. સામાજિક વિદ્રોહ
- C. નારીચેતના
- D. મનોગતનાં પરિમાણો
- E. આધુનિક પરિવેશ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, C, D
- 2. માત્ર B, C
- 3. માત્ર C, D, E
- 4. માત્ર B, D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10209]
2[Option ID=10210]
3[Option ID=10211]
4[Option ID=10212]

Sl. No.54
QBID:137054

તુલનાત્મક સાહિત્ય -

- A. તુલનાત્મક પદ્ધતિએ ભિન્ન-ભિન્ન સાહિત્યો-ભાષાઓ-પરંપરાઓનાં સાહિત્યોનું અધ્યયન
- B. તુલનાત્મક અને રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય પર્યાયવાચી
- C. કૃતિઓનો પ્રભાવ એકમાત્ર માપદંડ
- D. એક જ ભાષાની સાહિત્યિક વાચનાઓનું મહત્વ
- E. કૃતિઓના અભ્યાસનો આધાર કાર્યકારણ સંબંધ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર B, C, D
- 2. માત્ર A, D, E
- 3. માત્ર C, D, E
- 4. માત્ર A

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=10213]
2[Option ID=10214]
3[Option ID=10215]
4[Option ID=10216]

Sl. No.55
QBID:137055

લોકપ્રિય સાહિત્ય-

- A. ઉદારીકરણ
- B. સામાજિક પ્રતિબદ્ધતા
- C. સાંસ્કૃતિક અભિજ્ઞતા માટેની ખોજ
- D. ઔદ્યોગિક મૂડીવાદ
- E. મનોરંજન સંસ્કૃતિ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B
- 2. માત્ર A, D, E
- 3. માત્ર A, B, C
- 4. માત્ર A, E

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=10217]
2[Option ID=10218]
3[Option ID=10219]
4[Option ID=10220]

Sl. No.56
QBID:137056

એબ્સર્ડ નાટક -

- A. અસ્તિત્વની અભિજ્ઞા અને અર્થશૂન્યતા
- B. પરંપરાનુસંધાન
- C. વિસંગતિ
- D. નિર્ભીક્ષિત
- E. તાર્કિકતા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, E
- 2. માત્ર A, D, E
- 3. માત્ર A, C, D
- 4. માત્ર A, B, C, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10221]

2[Option ID=10222]

3[Option ID=10223]

4[Option ID=10224]

SI. No.57

QBID:137057

નવ્યઘટિહાસવાદ -

- A. સાહિત્યકૃતિ અને સંસ્કૃતિ વચ્ચે સતત વિમર્શ
- B. સાહિત્યની સ્વાયત્તાનો પુરસ્કાર
- C. સાહિત્યકૃતિના આંતરસત્ત્વનું પરીક્ષણ
- D. સાહિત્ય એક સાંસ્કૃતિક રચના
- E. સાંસ્કૃતિક ભૌતિકવાદ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, D, E
- 2. માત્ર A, B, C
- 3. માત્ર B, C
- 4. માત્ર A, C, D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10225]

2[Option ID=10226]

3[Option ID=10227]

4[Option ID=10228]

SI. No.58

QBID:137058

વિવેચક બ. ક. ઠાકોર-

- A. ઊર્મિપ્રધાનતા
- B. વિચારપ્રધાનતા
- C. યતિભંગ
- D. આત્માની કળા
- E. અર્થપ્રધાનતા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, D
- 2. માત્ર A, C, D
- 3. માત્ર D
- 4. માત્ર B, C, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10229]
2[Option ID=10230]
3[Option ID=10231]
4[Option ID=10232]

Sl. No.59
QBID:137059

ધ્વનિવિજ્ઞાન એટલે -

- A. ધ્વનિઘટકોનો ઉચ્ચારણગત અભ્યાસ
- B. ધ્વનિઆંદોલનોનાં સ્વરૂપોનો અભ્યાસ
- C. શ્રવણમૂલક ધ્વનિઓનો અભ્યાસ
- D. માત્ર સહવર્તી ધર્મનો અભ્યાસ
- E. માત્ર ધ્વનિઘટકોના વર્ગીકરણનો અભ્યાસ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, E
- 2. માત્ર A, B, C
- 3. માત્ર A, C, D
- 4. માત્ર A, D, E

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10233]
2[Option ID=10234]
3[Option ID=10235]
4[Option ID=10236]

Sl. No.60
QBID:137060

લોકગીત -

- A. લોકોની પરંપરામાં ગવાતું ગીત
- B. વૈયક્તિક શૈલી
- C. પ્રકૃતિ અને પર્યાવરણ સાથેનો પ્રત્યક્ષ અનુબંધ
- D. સાંપ્રતકાલીન સર્જન
- E. સંગીત, નૃત્ય અને ક્રિયાકાંડ સાથે સામૂહિકતા અને સંવચ્છતા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, C
- 2. માત્ર A, D, E
- 3. માત્ર A, C, E
- 4. A, B, C, D, E

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10237]
2[Option ID=10238]
3[Option ID=10239]
4[Option ID=10240]

Sl. No.61
QBID:137061

'મૃચ્છકટિકમ્' -

- A. સામાજિક ક્રાન્તિની કથા
- B. ધીંગી ધરતીના જીવન ધબકારને ઝીલતું રૂપક
- C. ક્ષત્રિયોનું મહિમાગાન
- D. પ્રણયકથા
- E. રાજવિદ્રોહ અને રાજ્યપદપ્રાપ્તિની મથામણ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, D, E
- 2. માત્ર A, C, E
- 3. માત્ર A, D, E
- 4. માત્ર D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10241]

2[Option ID=10242]

3[Option ID=10243]

4[Option ID=10244]

SI. No.62

QBID:137062

'બજતાં નૂપુર'ની સાથે સાથે -

- A. નવી સંવેદના, નવી ભંગિમા, નવો સંકેત
- B. આનંદના કાંઠે મૂકી આપતા નિબંધો
- C. શૈલીમાં આભિજાત્ય
- D. પર્યાવરણીય અનુબંધ
- E. વસ્તુનિષ્ઠ નિરુપણરીતિ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, D, E
- 2. માત્ર A, B
- 3. માત્ર A, C, E
- 4. માત્ર A, B, C, D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10245]

2[Option ID=10246]

3[Option ID=10247]

4[Option ID=10248]

SI. No.63

QBID:137063

'ધ વેસ્ટ લેન્ડ'નું જગત -

- A. બૃહદ્દારણ્યક ઉપનિષદનું પ્રતિકાવ્ય
- B. ત્રણ ધર્મસંદર્ભોનો જ આધાર
- C. થીજી ગયેલું માનવજીવન
- D. અવાસ્તવિક નગર
- E. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધનો ઓછાચો

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, C, D
- 2. માત્ર C, D, E
- 3. માત્ર A, B, C
- 4. માત્ર A, B, D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10249]
2[Option ID=10250]
3[Option ID=10251]
4[Option ID=10252]

Sl. No.64
QBID:137064

સિનેમા દિગ્દર્શકનું માધ્યમ છે.

- A. દિગ્દર્શક પાસે વિચારો અને વીક્ષણ હોવા જોઈએ.
- B. દિગ્દર્શકે ફિલ્મ માટે નવી ભાષા સર્જવી પડે છે.
- C. દિગ્દર્શક સાહિત્યકૃતિને તદ્દન નિઃશેષ બનાવી મૂકે છે.
- D. વિશ્વનું સહુથી પ્રભાવક માધ્યમ
- E. સિનેમા માત્ર કેમેરાની કળા તરીકે સ્થાપિત

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર B, C
- 2. માત્ર A, C, D, E
- 3. માત્ર A, B, D
- 4. માત્ર A, B, C

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10253]
2[Option ID=10254]
3[Option ID=10255]
4[Option ID=10256]

Sl. No.65
QBID:137065

પત્રકારત્વનો સાહિત્ય પર પ્રબળ પ્રભાવ -

- A. વિષય-વસ્તુ સંદર્ભે
- B. વિચાર સંદર્ભે
- C. ભાષા સંદર્ભે
- D. અભિન્ન જોડાણ
- E. સતત પરિવર્તનશીલતા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. માત્ર A, B, C, E
- 2. માત્ર C, D, E
- 3. માત્ર A, D, E
- 4. માત્ર B, D

(1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10257]
2[Option ID=10258]
3[Option ID=10259]
4[Option ID=10260]

Sl. No.66
QBID:137066

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	અખેગીતા	I.	મન મારું લઈ જાય ત્યાં જાવું પ્રેમના સંનિવેશે
B.	સપ્તપદી	II.	અમૂલ્ય નિજ અશ્વ કોઈ કદી ક્યાંક ઝીલી રહે
C.	છંદોલય	III.	હું શ્વાસ લેતો હતો; જીવતો હતો ઓછો જ?
D.	ધ્વનિ	IV.	અભિનવી આનંદ, આજ અગોચર હવું એ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ શોધો.

1. A-IV, B-II, C-III, D-I
2. A-IV, B-III, C-II, D-I
3. A-IV, B-I, C-II, D-III
4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10261]

2[Option ID=10262]

3[Option ID=10263]

4[Option ID=10264]

Sl. No.67

QBID:137067

યોગ્ય જોડકાં જોડો

LIST I		LIST II	
A.	હાસ	I.	વ્યભિચારી ભાવ
B.	વિતર્ક	II.	સ્થાયી ભાવ
C.	સ્વરભંગ	III.	વૃત્તિ
D.	આરભટો	IV.	સાત્ત્વિક

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-I, B-IV, C-III, D-II
2. A-IV, B-III, C-II, D-I
3. A-III, B-II, C-I, D-IV
4. A-II, B-I, C-IV, D-III

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10265]

2[Option ID=10266]

3[Option ID=10267]

4[Option ID=10268]

Sl. No.68

QBID:137068

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	ગ્રંથઘટન	I.	રામનારાયણ પાઠક
B.	અવલોકના	II.	સુન્દરમ્
C.	પ્રતિશબ્દ	III.	ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા
D.	આલોચના	IV.	ઉમાશંકર જોશી

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-IV, B-II, C-I, D-III
2. A-I, B-IV, C-III, D-II
3. A-III, B-II, C-IV, D-I
4. A-II, B-III, C-I, D-IV

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10269]
2[Option ID=10270]
3[Option ID=10271]
4[Option ID=10272]

Sl. No.69

QBID:137069

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	છ	I.	સ્પર્શસંઘર્ષો અઘોષ
B.	ઝ	II.	સ્પર્શ સંઘર્ષો ઘોષ
C.	ર	III.	પ્રકંપો
D.	લ	IV.	પાશ્વિક

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-I, B-II, C-III, D-IV
2. A-II, B-III, C-IV, D-I
3. A-III, B-II, C-I, D-IV
4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10273]
2[Option ID=10274]
3[Option ID=10275]
4[Option ID=10276]

Sl. No.70

QBID:137070

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	મંડોળ	I.	પન્નાલાલ પટેલ
B.	ના છૂટકે	II.	કિશોરસિંહ સોલંકી
C.	અરવલ્લી	III.	ભગવાનદાસ પટેલ
D.	ભીલોનું ભારથ	IV.	સુરમલ વહોનિયા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-IV, B-I, C-III, D-II
2. A-IV, B-I, C-II, D-III
3. A-IV, B-III, C-II, D-I
4. A-I, B-III, C-II, D-IV

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10277]
2[Option ID=10278]
3[Option ID=10279]
4[Option ID=10280]

Sl. No.71

QBID:137071

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	ચિંતનોર્મિ	I.	ગઝલ
B.	સંઘર્ષ	II.	ખંડકાવ્ય
C.	કથનોર્મિ	III.	નાટક
D.	ઇશક હકીકી	IV.	સોનેટ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-III, B-II, C-IV, D-I
2. A-II, B-III, C-IV, D-I
3. A-I, B-IV, C-III, D-II
4. A-IV, B-III, C-II, D-I

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10281]

2[Option ID=10282]

3[Option ID=10283]

4[Option ID=10284]

Sl. No.72

QBID:137072

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	હજુ પણ નાના શેઠ હોડી પર બેસીને ગાય છે કે?	I.	હારાની મા
B.	બેટા, તું તો સોનાના ઢોંગલા જેવો જ છે	II.	જસબીર કૌર
C.	જ્યાં મારો સિંહ વીર ગયો છે ત્યાં હું ચે જઈશ	III.	કરુતમ્મા
D.	મારે શી ગરજ છે તે હું વળી વાજાં વગાડું?	IV.	નાગવેણી

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-IV, B-I, C-III, D-II
2. A-II, B-III, C-I, D-IV
3. A-III, B-IV, C-II, D-I
4. A-II, B-I, C-III, D-IV

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10285]

2[Option ID=10286]

3[Option ID=10287]

4[Option ID=10288]

Sl. No.73

QBID:137073

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	તૃણની બરછટ બરછી ફેંકી ટગરકૂલની ઢાલ ઘરે હમો અઢેલી બેઠા ને આ ભાષાની સુખપાલ સરે	I.	મીરાં
B.	મહારે જનમમરણ સાથી થાને વિસરે નહીં દિનરાતિ	II.	હરીશ મીનાશુ
C.	જેતુ બનીને જીવવું કબૂલ છે મારે માણસ નથી બનવું	III.	નીરવ પટેલ
D.	જેમ ઊડો ફૂલો ને ફાટો બીખ શિખવ્યું સાંભળ્યું સર્વે ફોક	IV.	અખો

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-II, B-I, C-III, D-IV
2. A-I, B-II, C-III, D-IV
3. A-III, B-IV, C-I, D-II
4. A-II, B-III, C-IV, D-I

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10289]

2[Option ID=10290]

3[Option ID=10291]

4[Option ID=10292]

Sl. No.74

QBID:137074

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	ઈલિયડ	I.	નાગરિક હક્કોની વિડંબણા
B.	ફોન્ટાનારા	II.	પ્રતિકારનું પ્રતીક
C.	અ રૂમ ઓવ વન્સ ઓઉન	III.	ઈલિયોસની કથા
D.	ધ ટ્રાયલ	IV.	ઊભયલિંગી

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-IV, B-I, C-II, D-III
2. A-III, B-II, C-IV, D-I
3. A-II, B-III, C-I, D-IV
4. A-III, B-I, C-II, D-IV

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10293]

2[Option ID=10294]

3[Option ID=10295]

4[Option ID=10296]

Sl. No.75

QBID:137075

યોગ્ય જોડકાં જોડો.

LIST I		LIST II	
A.	સત્યપ્રકાશ	I.	કરસનદાસ મૂળજી
B.	સમાવીયક	II.	મણિલાલ છબારામ ભટ્ટ
C.	સ્રીબોધ	III.	કેપ્તુશરો કાબરાજી
D.	સુંદરી સુબોધ	IV.	રામમોહનરાય દેસાઈ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A-II, B-IV, C-III, D-I
2. A-IV, B-I, C-II, D-III
3. A-IV, B-III, C-II, D-I
4. A-I, B-II, C-III, D-IV

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10297]
2[Option ID=10298]
3[Option ID=10299]
4[Option ID=10300]

SI. No.76
QBID:137076

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. ગુજરાતી સાહિત્યની રૂપરેખા
B. ગુજરાત એન્ડ ઇટ્સ હિસ્ટરી
C. જૈન સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ
D. ગુજરાતી સાહિત્યના વધુ માર્ગસૂચક સ્તંભો
E. સાહીના સાહિત્યનું દ્રિગ્દર્શન

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. D, C, B, A, E
2. C, D, E, B, A
3. E, D, C, B, A
4. A, E, B, C, D

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10301]
2[Option ID=10302]
3[Option ID=10303]
4[Option ID=10304]

SI. No.77
QBID:137077

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. અ રૂમ ઓવ વન્સ ઓઉન
B. પોએટિક્સ ઓફ કલ્ચર
C. ઓફ ગ્રામેટોલોજી
D. ધ સાયવન્ટ સિપ્રંગ
E. સેમિયોટિક્સ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A, C, E, B, D
2. C, E, B, D, A
3. B, C, D, A, E
4. E, B, C, D, A

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10305]
2[Option ID=10306]
3[Option ID=10307]
4[Option ID=10308]

SI. No.78
QBID:137078

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. મધ્યમાલ
- B. સમર્થના
- C. સાહિત્યાલોક
- D. કળા, સાહિત્ય અને વિવેચન
- E. કાવ્યતત્ત્વવિચાર

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. E, D, C, A, B
- 2. E, C, B, A, D
- 3. A, C, D, E, B
- 4. B, C, E, D, A

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10309]

2[Option ID=10310]

3[Option ID=10311]

4[Option ID=10312]

Sl. No.79

QBID:137079

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. ઋગ્વેદ
- B. આરણ્યકો
- C. પાણિનિ 'અષ્ટાધ્યાયી'
- D. આગમગ્રંથ
- E. સેતુબંધ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. A, E, B, C, D
- 2. A, C, D, E, B
- 3. A, D, B, C, E
- 4. A, B, C, D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10313]

2[Option ID=10314]

3[Option ID=10315]

4[Option ID=10316]

Sl. No.80

QBID:137080

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. ગુજરાતી ભાષાનાં અનુરણનો
- B. ગુજરાતી ભાષાનાં બસો વર્ષ
- C. રૂપશાસ્ત્ર: એક પરિચય
- D. વ્યાકરણ વિમર્શ
- E. ગુજરાતી ભાષાના અંગસાધક પ્રત્યયો

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. C, E, B, A, D
- 2. B, C, D, A, E
- 3. E, D, C, B, A
- 4. A, C, D, B, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10317]
2[Option ID=10318]
3[Option ID=10319]
4[Option ID=10320]

Sl. No.81
QBID:137081

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. માધવાનલ કામકદલા પ્રબંધ
- B. પાનકોર નાકે જઈ
- C. કવિજીવન
- D. અગનઝાળ
- E. ચંદ્ર-ચંદ્રાવતીની વારતા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. A, E, C, B, D
- 2. B, C, D, E, A
- 3. A, C, B, E, D
- 4. D, B, C, A, E

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=10321]
2[Option ID=10322]
3[Option ID=10323]
4[Option ID=10324]

Sl. No.82
QBID:137082

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. સૈરન્મી
- B. અરુંધતી
- C. શ્રુતકીર્તિ
- D. ગૌતમી
- E. મદનિકા

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. B, A, E, C, D
- 2. C, A, D, B, E
- 3. A, C, B, D, E
- 4. B, A, C, E, D

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=10325]
2[Option ID=10326]
3[Option ID=10327]
4[Option ID=10328]

Sl. No.83
QBID:137083

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. સિલ્વમરાજ
- B. જમાલ
- C. શીલભદ્ર
- D. ભગો
- E. ઈસો

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- 1. D, A, B, E, D
- 2. B, C, D, A, E
- 3. B, A, D, C, E
- 4. A, B, E, D, C

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10329]
2[Option ID=10330]
3[Option ID=10331]
4[Option ID=10332]

Sl. No.84
QBID:137084

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. ટ્રોયનું યુદ્ધ
B. મેકબેથની હત્યા
C. મે દિનની ઉજવણી
D. બેરાઈનું બલિદાન
E. ટેકરીઓમાં એકાંતની શોધ

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. B, A, C, D, E
2. B, C, D, A, E
3. C, A, B, D, E
4. A, B, C, D, E

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10333]
2[Option ID=10334]
3[Option ID=10335]
4[Option ID=10336]

Sl. No.85
QBID:137085

કાળક્રમમાં ગોઠવો:

- A. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
B. નર્મદ સાહિત્યસભા
C. ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
D. બુદ્ધિવર્ધક સભા
E. ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી

નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. E, D, A, C, B
2. A, C, B, D, E
3. C, B, E, D, A
4. A, B, C, D, E

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10337]
2[Option ID=10338]
3[Option ID=10339]
4[Option ID=10340]

Sl. No.86
QBID:137086

કાર્યકારણ સંબંધ તપાસો:

અનુમાન A : વાણીની શોભા વક્રોક્તિથી જ સિદ્ધ થાય છે.

કારણ R : વક્ર શબ્દવાળી ઉક્તિ એ જ વાણીનું સૌંદર્ય.

નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A અને R બંને સાચા છે અને R એ Aની યોગ્ય સમજૂતી છે
2. A અને R બંને સાચા છે પણ R એ Aની યોગ્ય સમજૂતી નથી
3. A સાચું છે R ખોટું છે
4. A ખોટું છે, પણ R સાચું છે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10341]

2[Option ID=10342]

3[Option ID=10343]

4[Option ID=10344]

Sl. No.87

QBID:137087

કાર્યકારણ સંબંધ તપાસો:

અનુમાન A : નર્મદના સમયથી સાહિત્યિક પત્રલેખનની પ્રવૃત્તિ થઈ હતી.

કારણ R : પત્રલેખનનો સમાવેશ સાહિત્યિક ધારામાં કરાતો નથી.

નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A અને R બંને સાચા છે અને R એ Aની યોગ્ય સમજૂતી છે
2. A અને R બંને સાચા છે પણ R એ Aની યોગ્ય સમજૂતી નથી
3. A સાચું છે, પણ R ખોટું છે
4. A ખોટું છે, પણ R સાચું છે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10345]

2[Option ID=10346]

3[Option ID=10347]

4[Option ID=10348]

Sl. No.88

QBID:137088

કાર્યકારણ સંબંધ તપાસો:

અનુમાન A : કોલરિજના મનમાં કલ્પનાના સંદર્ભે હંમેશા જર્મન વિચારણાઓ જ ધુમરાયા કરે છે.

કારણ R : કોલરિજ હંમેશા શેક્સપિયરનાં દૃષ્ટાંતો આપતા.

નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. A અને R બંને સાચા છે અને R એ Aની યોગ્ય સમજૂતી છે
2. A અને R બંને સાચા છે પણ R એ Aની યોગ્ય સમજૂતી નથી
3. A સાચું છે, પણ R ખોટું છે
4. A ખોટું છે, પણ R સાચું છે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10349]

2[Option ID=10350]

3[Option ID=10351]

4[Option ID=10352]

Sl. No.89

QBID:137089

નીચેનાં વિધાનોની યથાર્થતા તપાસો:

વિધાન I : પરાવાસ્તવવાદમાં સર્જનનું નહિ, વિદ્રોહનું મહત્વ છે.

વિધાન II : ત્યાં કલાપ્રવૃત્તિની ગંભીરતાને આગળ કરવામાં આવી.

નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. વિધાન I અને વિધાન II બંને વિધાનો સાચાં છે
2. વિધાન I અને વિધાન II બંને વિધાનો ખોટાં છે
3. વિધાન I સાચું છે, વિધાન II ખોટું છે
4. વિધાન I ખોટું છે, વિધાન II સાચું છે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10353]

2[Option ID=10354]

3[Option ID=10355]

4[Option ID=10356]

Sl. No.90

QBID:137090

નીચેનાં વિધાનોની યથાર્થતા તપાસો:

વિધાન I : સમાજશાસ્ત્રી કલાને એક સામાજિક સર્જન તરીકે મૂલવે છે.

વિધાન II : પ્રત્યેક સામાજિક ઘટનાને કળાગત ઓજારોથી તપાસવાની ત્યાં વ્યવસ્થા જોવા મળે છે.

નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. વિધાન I અને વિધાન II સાચાં છે
2. વિધાન I અને વિધાન II બંને ખોટાં છે
3. વિધાન I સાચું છે, વિધાન II ખોટું છે
4. વિધાન I ખોટું છે, વિધાન II સાચું છે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10357]

2[Option ID=10358]

3[Option ID=10359]

4[Option ID=10360]

Sl. No.91

QBID:137091

નીચેનું કાવ્ય વાંચી એની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો:

સાંજ ઢળતાં જ રોશન થતા, મહેંકતા,
હાથ ગજરા, ગળે હાર ઝુલાવતા;
ખીંટિયે વટકતી રાખીને રિક્તતા
આ અમે નીકળ્યા ખેસ ફરકાવતા !
ઓશીકે એક ઘડિયાળ અટકી પડે,
વેળ તો વેળની જેમ વીત્યા કરે,
વાયરા દખણના મોસમે મોસમે,
કેસરી કેસરી દ્વાર ખખડાવતા !
ચાર ખૂણા હજી સાયવીને ઊભા
ધૂંધળા ધૂંધળા કોર આકારને,
ઘોર એકાન્તનું છાપરું ને છજા
જો ઊડે આભમાં પાંખ ફફડાવતાં !
સૌ અભાવો સુરાહી બને જ્યાં કને,
જે મળે તે બધાં તરબતર નીતરે,
કોઈને કોઈની કંઈ ખબર ના રહે,
કોણ છલકી જતાં, કોણ છલકાવતાં !
ઘૂંટ એક જ અને આંખ ઝૂંકે જરા,
સાત આકાશ ખૂલી જતાં સામટું,
જોઉં તો ઝળહળે જામમાં એ સ્વયં
ચૌદ બ્રહ્માંડનો ભેદ ભુલાવતાં !
કાવ્યના આરંભે આવતો 'જ' કાર શાનો વાચક છે?

1. દિવસના છેડે રહેલી ગ્લાનિનો
2. સવૂણી સંધ્યાની મોહકતાનો
3. વિયોગનો
4. રિક્તતાનો

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10361]

2[Option ID=10362]

3[Option ID=10363]

4[Option ID=10364]

Sl. No.92

QBID:137092

નીચેનું કાવ્ય વાંચી એની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો:

સાંજ ઢળતાં જ રોશન થતા, મહેંકતા,
હાથ ગજરા, ગળે હાર ઝુલાવતા;
ખીંટિયે લટકતી રાખીને રિક્તતા
આ અમે નીકળ્યા ખેસ ફરકાવતા !
ઓશીકે એક ઘડિયાળ અટકી પડે,
વેળ તો વેળની જેમ વીત્યા કરે,
વાયરા દખણના મોસમે મોસમે,
કેસરી કેસરી દ્વાર ખખડાવતા !
ચાર ખૂણા હજી સાયવીને ઊભા
ધૂંધળા ધૂંધળા કોર આકારને,
ઘોર એકાન્તનું છાપરું ને છજા
જો ઊડે આભમાં પાંખ ફફડાવતાં !
સૌ અભાવો સુરાહી બને જ્યાં કને,
જે મળે તે બધાં તરબતર નીતરે,
કોઈને કોઈની કંઈ ખબર ના રહે,
કોણ છલકી જતાં, કોણ છલકાવતાં !
ઘૂંટ એક જ અને આંખ ઝૂંકે જરા,
સાત આકાશ ખૂલી જતાં સામટું,
જોઉં તો ઝળહળે જામમાં એ સ્વયં
ચૌદ બ્રહ્માંડનો ભેદ ભુલાવતાં !
'ઓશીકે અટકી પડેલી ઘડિયાળ' શું નિર્દેશ છે?

1. સમયનું અતિક્રમણ
2. નિર્વેદ
3. નાયકની દ્વિધા
4. પ્રતીક્ષા

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10365]

2[Option ID=10366]

3[Option ID=10367]

4[Option ID=10368]

SI. No.93

QBID:137093

નીચેનું કાવ્ય વાંચી એની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો:

સાંજ ઢળતાં જ રોશન થતા, મહેંકતા,
હાથ ગજરા, ગળે હાર ઝુલાવતા;
ખીંટિયે વટકતી રાખીને રિક્તતા
આ અમે નીકળ્યા ખેસ ફરકાવતા !
ઓશીકે એક ઘડિયાળ અટકી પડે,
વેળ તો વેળની જેમ વીત્યા કરે,
વાયરા દખણના મોસમે મોસમે,
કેસરી કેસરી દ્વાર ખખડાવતા !
ચાર ખૂણા હજી સાયવીને ઊભા
ધૂંધળા ધૂંધળા કોર આકારને,
ઘોર એકાન્તનું છાપરું ને છજા
જો ઊડે આભમાં પાંખ ફફડાવતાં !
સૌ અભાવો સુરાહી બને જ્યાં કને,
જે મળે તે બધાં તરબતર નીતરે,
કોઈને કોઈની કંઈ ખબર ના રહે,
કોણ છલકી જતાં, કોણ છલકાવતાં !
ઘૂંટ એક જ અને આંખ ઝૂંકે જરા,
સાત આકાશ ખૂલી જતાં સામટું,
જોઉં તો ઝળહળે જામમાં એ સ્વયં
ચૌદ બ્રહ્માંડનો ભેદ ભુલાવતાં !
'જો ઊડે' - એમ કવિ શા માટે કહે છે?

1. પ્રિયતમાને રીઝવવા
2. છાપરું અને છજાને બાંધી રાખવા
3. કૃતક હતાર્થતાની ઠેકડી કરવા
4. ધૂંધળાપણાનો નિર્દેશ કરવા

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10369]

2[Option ID=10370]

3[Option ID=10371]

4[Option ID=10372]

Sl. No.94
QBID:137094

નીચેનું કાવ્ય વાંચી એની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો:

સાંજ ઢળતાં જ રોશન થતા, મહેંકતા,
હાથ ગજરા, ગળે હાર ઝુલાવતા;
ખીંટિયે વટકતી રાખીને રિક્તતા
આ અમે નીકળ્યા ખેસ ફરકાવતા !
ઓશીકે એક ઘડિયાળ અટકી પડે,
વેળ તો વેળની જેમ વીત્યા કરે,
વાયરા દખણના મોસમે મોસમે,
કેસરી કેસરી દ્વાર ખખડાવતા !
ચાર ખૂણા હજી સાયવીને ઊભા
ધૂંધળા ધૂંધળા કોર આકારને,
ઘોર એકાન્તનું છાપરું ને છજા
જો ઊડે આભમાં પાંખ ફફડાવતાં !
સૌ અભાવો સુરાહી બને જ્યાં કને,
જે મળે તે બધાં તરબતર નીતરે,
કોઈને કોઈની કંઈ ખબર ના રહે,
કોણ છલકી જતાં, કોણ છલકાવતાં !
ધૂંટ એક જ અને આંખ ઝૂંકે જરા,
સાત આકાશ ખૂલી જતાં સામટું,
જોઉં તો ઝળહળે જામમાં એ સ્વયં
ચૌદ બ્રહ્માંડનો ભેદ ભુલાવતાં !
ચૌદ બ્રહ્માંડનો ભેદ કેવી રીતે ભૂલાય છે?

1. આકાશ-ધરાનું દ્વૈતત્વ ધારણ કરવામાં
2. દખણના વાયરાના સીમિત વહનથી
3. કાળની રહસ્યમયતાથી
4. જીવ-શિવના એકત્વ દ્વારા

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10373]

2[Option ID=10374]

3[Option ID=10375]

4[Option ID=10376]

Sl. No.95
QBID:137095

નીચેનું કાવ્ય વાંચી એની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો:

સાંજ ઢળતાં જ રોશન થતા, મહેંકતા,
હાથ ગજરા, ગળે હાર ઝુલાવતા;
ખીંટિયે વટકતી રાખીને રિક્તતા
આ અમે નીકળ્યા ખેસ ફરકાવતા !
ઓશીકે એક ઘડિયાળ અટકી પડે,
વેળ તો વેળની જેમ વીત્યા કરે,
વાયરા દખણના મોસમે મોસમે,
કેસરી કેસરી દ્વાર ખખડાવતા !
ચાર ખૂણા હજી સાયવીને ઊભા
ધૂંધળા ધૂંધળા કોર આકારને,
ઘોર એકાન્તનું છાપરું ને છજા
જો ઊડે આભમાં પાંખ ફફડાવતાં !
સૌ અભાવો સુરાહી બને જ્યાં કને,
જે મળે તે બધાં તરબતર નીતરે,
કોઈને કોઈની કંઈ ખબર ના રહે,
કોણ છલકી જતાં, કોણ છલકાવતાં !
ઘૂંટ એક જ અને આંખ ઝૂંકે જરા,
સાત આકાશ ખૂલી જતાં સામટું,
જોઉં તો ઝળહળે જામમાં એ સ્વયં
ચૌદ બ્રહ્માંડનો ભેદ ભુલાવતાં !
આ કાવ્યમાં પ્રયોજાયેલ છંદ જણાવો:

1. હરિગીત
2. ઝૂલણા
3. કટાવ
4. દોહરો

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=10377]
2[Option ID=10378]
3[Option ID=10379]
4[Option ID=10380]

Sl. No.96
QBID:137096

આ ગદ્યખંડ વાંચીને એની નીચે આપેલ યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો.

વિવેચક જૂના શિષ્ટ ગ્રંથોનું ઉત્તમ વિવેચન આપે એટલું જ પૂરતું નથી, એની શક્તિની કસોટી તો રચાતા આવતા સાહિત્યને તારતમ્ય બુદ્ધિએ તપાસી એની અંતર્ગત શક્યતાઓ અને સિદ્ધિઓ પોતાની ઘડાયેલી રૂચિ વડે ઓળખી કાઢી એની સ્થાયી મૂલવણી કરવામાં આવે છે. પ્રચલિત પરંપરાગત રૂપોની ઓળખ તો સામાન્ય ભાવકોને પણ હોય, પણ પરંપરાના શેરડા કાળે કરીને ઊંડા ચીલા બની ગયા ત્યારે આ આડેઘડ રસ્તો કરતા નવયાત્રીઓની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર જે નજર રાખતો રહે અને એ પ્રવૃત્તિઓ કેટલે અંશે ખરેખર કાર્યસાધક છે એ દર્શાવતો રહે એ સૌ ભાવકોનો અગ્રેસર વિવેચક ગણાય.

.... આજની પરંપરા એ ગઈકાલના પ્રયોગોની નીપજ છે અને આજે થતા પ્રયોગો કાળે કરીને પરંપરા થશે એ જોઈ શકતો વિવેચક તો ઉત્સાહપૂર્વક નવી અજમાયશોને નિહાળતો રહે છે અને ખીલતી આવતી નવી ગુંજાયશોને સૌથી પહેલી ઓળખી કાઢે છે ને ઓળખાવે છે, અને એ પ્રયોગો ભાષાની સમગ્ર કાવ્ય પરંપરાને સંજીવની પાય એવા છે કે ખરે જ કોઈ નિરર્થક વિચ્છેદ કરનારા છે એ બધું બહુ સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ એકે બાજુ ખેંચાઈ ગયા વગર એ જુએ બતાવે છે... વિવેચકે સમકાલીન રચનાઓની વિવેચનામાં પણ બતાવેલી શક્તિ ઉપરથી એ કેટલે અંશે સાચો વિવેચક છે એ ભવિષ્યમાં નક્કી થાય છે.

વિવેચકની શક્તિની કસોટી મૂલતઃ શામાં રહેલી હોય છે?

1. સાહિત્યકૃતિનો સાર આપવામાં
2. સાહિત્યની તારતમ્ય બુદ્ધિએ થતી તપાસમાં
3. સાહિત્યની તુલના કરવામાં
4. સાહિત્યના ઇતિહાસની રચનામાં

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10381]

2[Option ID=10382]

3[Option ID=10383]

4[Option ID=10384]

Sl. No.97

QBID:137097

આ ગદ્યખંડ વાંચીને એની નીચે આપેલ યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો.

વિવેચક જૂના શિષ્ટ ગ્રંથોનું ઉત્તમ વિવેચન આપે એટલું જ પૂરતું નથી, એની શક્તિની કસોટી તો રચાતા આવતા સાહિત્યને તારતમ્ય બુદ્ધિએ તપાસી એની અંતર્ગત શક્યતાઓ અને સિદ્ધિઓ પોતાની ઘડાયેલી રૂચિ વડે ઓળખી કાઢી એની સ્થાયી મૂલવણી કરવામાં આવે છે. પ્રચલિત પરંપરાગત રૂપોની ઓળખ તો સામાન્ય ભાવકોને પણ હોય, પણ પરંપરાના શેરડા કાળે કરીને ઊંડા ચીલા બની ગયા ત્યારે આ આડેઘડ રસ્તો કરતા નવયાત્રીઓની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર જે નજર રાખતો રહે અને એ પ્રવૃત્તિઓ કેટલે અંશે ખરેખર કાર્યસાધક છે એ દર્શાવતો રહે એ સૌ ભાવકોનો અગ્રેસર વિવેચક ગણાય.

.... આજની પરંપરા એ ગઈકાલના પ્રયોગોની નીપજ છે અને આજે થતા પ્રયોગો કાળે કરીને પરંપરા થશે એ જોઈ શકતો વિવેચક તો ઉત્સાહપૂર્વક નવી અજમાયશોને નિહાળતો રહે છે અને ખીલતી આવતી નવી ગુંજાયશોને સૌથી પહેલી ઓળખી કાઢે છે ને ઓળખાવે છે, અને એ પ્રયોગો ભાષાની સમગ્ર કાવ્ય પરંપરાને સંજીવની પાય એવા છે કે ખરે જ કોઈ નિરર્થક વિચ્છેદ કરનારા છે એ બધું બહુ સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ એકે બાજુ ખેંચાઈ ગયા વગર એ જુએ બતાવે છે... વિવેચકે સમકાલીન રચનાઓની વિવેચનામાં પણ બતાવેલી શક્તિ ઉપરથી એ કેટલે અંશે સાચો વિવેચક છે એ ભવિષ્યમાં નક્કી થાય છે.

વિવેચકનું કાર્ય શું હોય છે?

1. સાહિત્યકૃતિનાં ઇતર ધોરણો સ્થાપવાનું
2. સાહિત્યકૃતિને આત્મલક્ષી પદાર્થ તરીકે જોવામાં
3. કૃતિ અંતર્ગત શક્યતાઓ-સિદ્ધિઓની સાચી મૂલવણી કરવામાં
4. સાહિત્યનું કેવળ પ્રવાહદર્શન કરાવવાનું

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10385]

2[Option ID=10386]

3[Option ID=10387]

4[Option ID=10388]

Sl. No.98

QBID:137098

આ ગદ્યખંડ વાંચીને એની નીચે આપેલ યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો.

વિવેચક જૂના શિષ્ટ ગ્રંથોનું ઉત્તમ વિવેચન આપે એટલું જ પૂરતું નથી, એની શક્તિની કસોટી તો રચાતા આવતા સાહિત્યને તારતમ્ય બુદ્ધિએ તપાસી એની અંતર્ગત શક્યતાઓ અને સિદ્ધિઓ પોતાની ઘડાયેલી રુચિ વડે ઓળખી કાઢી એની સ્થાયી મૂલવણી કરવામાં આવે છે. પ્રચલિત પરંપરાગત રૂપોની ઓળખ તો સામાન્ય ભાવકોને પણ હોય, પણ પરંપરાના શેરડા કાળે કરીને ઊંડા ચીલા બની ગયા ત્યારે આ આડેધડ રસ્તો કરતા નવયાત્રીઓની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર જે નજર રાખતો રહે અને એ પ્રવૃત્તિઓ કેટલે અંશે ખરેખર કાર્યસાધક છે એ દર્શાવતો રહે એ સૌ ભાવકોનો અગ્રેસર વિવેચક ગણાય.

.... આજની પરંપરા એ ગઈકાલના પ્રયોગોની નીપજ છે અને આજે થતા પ્રયોગો કાળે કરીને પરંપરા થશે એ જોઈ શકતો વિવેચક તો ઉત્સાહપૂર્વક નવી અજમાયશોને નિહાળતો રહે છે અને ખીલતી આવતી નવી ગુંજાયશોને સૌથી પહેલી ઓળખી કાઢે છે ને ઓળખાવે છે, અને એ પ્રયોગો ભાષાની સમગ્ર કાવ્ય પરંપરાને સંજીવની પાલ એવા છે કે ખરે જ કોઈ નિરર્થક વિચ્છેદ કરનારા છે એ બધું બહુ સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ એકે બાજુ ખેંચાઈ ગયા વગર એ જુએ બતાવે છે... વિવેચકે સમકાલીન રચનાઓની વિવેચનામાં પણ બતાવેલી શક્તિ ઉપરથી એ કેટલે અંશે સાચો વિવેચક છે એ ભવિષ્યમાં નક્કી થાય છે.

વિવેચક અગ્રેસર ક્યારે ગણાય છે?

1. સાહિત્યસર્જનની સાચી કાર્યસાધકતા દર્શાવે ત્યારે
2. સાહિત્યસર્જનને આડેધડ પોંખે ત્યારે
3. સાહિત્યકૃતિમાં પરંપરાના કેવળ વિદ્રોહને આવકારે ત્યારે
4. સર્જનના અભિનિવેશને પુરસ્કારે ત્યારે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10389]

2[Option ID=10390]

3[Option ID=10391]

4[Option ID=10392]

Sl. No.99

QBID:137099

આ ગદ્યખંડ વાંચીને એની નીચે આપેલ યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો.

વિવેચક જૂના શિષ્ટ ગ્રંથોનું ઉત્તમ વિવેચન આપે એટલું જ પૂરતું નથી, એની શક્તિની કસોટી તો રચાતા આવતા સાહિત્યને તારતમ્ય બુદ્ધિએ તપાસી એની અંતર્ગત શક્યતાઓ અને સિદ્ધિઓ પોતાની ઘડાયેલી રુચિ વડે ઓળખી કાઢી એની સ્થાયી મૂલવણી કરવામાં આવે છે. પ્રચલિત પરંપરાગત રૂપોની ઓળખ તો સામાન્ય ભાવકોને પણ હોય, પણ પરંપરાના શેરડા કાળે કરીને ઊંડા ચીલા બની ગયા ત્યારે આ આડેધડ રસ્તો કરતા નવયાત્રીઓની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર જે નજર રાખતો રહે અને એ પ્રવૃત્તિઓ કેટલે અંશે ખરેખર કાર્યસાધક છે એ દર્શાવતો રહે એ સૌ ભાવકોનો અગ્રેસર વિવેચક ગણાય.

.... આજની પરંપરા એ ગઈકાલના પ્રયોગોની નીપજ છે અને આજે થતા પ્રયોગો કાળે કરીને પરંપરા થશે એ જોઈ શકતો વિવેચક તો ઉત્સાહપૂર્વક નવી અજમાયશોને નિહાળતો રહે છે અને ખીલતી આવતી નવી ગુંજાયશોને સૌથી પહેલી ઓળખી કાઢે છે ને ઓળખાવે છે, અને એ પ્રયોગો ભાષાની સમગ્ર કાવ્ય પરંપરાને સંજીવની પાલ એવા છે કે ખરે જ કોઈ નિરર્થક વિચ્છેદ કરનારા છે એ બધું બહુ સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ એકે બાજુ ખેંચાઈ ગયા વગર એ જુએ બતાવે છે... વિવેચકે સમકાલીન રચનાઓની વિવેચનામાં પણ બતાવેલી શક્તિ ઉપરથી એ કેટલે અંશે સાચો વિવેચક છે એ ભવિષ્યમાં નક્કી થાય છે.

વિવેચકનો ધર્મ શો હોય છે?

1. ગઈકાલના પ્રયોગોની નીપજને જ મહત્વ આપવું
2. આજના પ્રયોગોને નકારવા
3. નવયાત્રીઓની પ્રવૃત્તિઓને વધુ વેગ આપવો
4. ગઈકાલ-આજના પ્રયોગોનું સમ્યક્ પરિશીલન કરવું

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10393]

2[Option ID=10394]

3[Option ID=10395]

4[Option ID=10396]

Sl. No.100

QBID:137100

આ ગદ્યખંડ વાંચીને એની નીચે આપેલ યોગ્ય વિકલ્પ દર્શાવો.

વિવેચક જૂના શિષ્ટ ગ્રંથોનું ઉત્તમ વિવેચન આપે એટલું જ પૂરતું નથી, એની શક્તિની કસોટી તો રચાતા આવતા સાહિત્યને તારતમ્ય બુદ્ધિએ તપાસી એની અંતર્ગત શક્યતાઓ અને સિદ્ધિઓ પોતાની ઘડાયેલી રુચિ વડે ઓળખી કાઢી એની સ્થાયી મૂલવણી કરવામાં આવે છે. પ્રચલિત પરંપરાગત રૂપોની ઓળખ તો સામાન્ય ભાવકોને પણ હોય, પણ પરંપરાના શેરડા કાળે કરીને ઊંડા ચીલા બની ગયા ત્યારે આ આડેધડ રસ્તો કરતા નવચાત્રીઓની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર જે નજર રાખતો રહે અને એ પ્રવૃત્તિઓ કેટલે અંશે ખરેખર કાર્યસાધક છે એ દર્શાવતો રહે એ સૌ ભાવકોનો અગ્રેસર વિવેચક ગણાય.

.... આજની પરંપરા એ ગઈકાલના પ્રયોગોની નીપજ છે અને આજે થતા પ્રયોગો કાળે કરીને પરંપરા થશે એ જોઈ શકતો વિવેચક તો ઉત્સાહપૂર્વક નવી અજમાયશોને નિહાળતો રહે છે અને ખીલતી આવતી નવી ગુંજાયશોને સૌથી પહેલી ઓળખી કાઢે છે ને ઓળખાવે છે, અને એ પ્રયોગો ભાષાની સમગ્ર કાવ્ય પરંપરાને સંજીવની પાય એવા છે કે ખરે જ કોઈ નિરર્થક વિચ્છેદ કરનારા છે એ બધું બહુ સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ એકે બાજુ ખેંચાઈ ગયા વગર એ જુએ બતાવે છે... વિવેચકે સમકાલીન રચનાઓની વિવેચનામાં પણ બતાવેલી શક્તિ ઉપરથી એ કેટલે અંશે સાચો વિવેચક છે એ ભવિષ્યમાં નક્કી થાય છે.

સાચો વિવેચક કેવી રીતે નક્કી થાય છે?

1. પરંપરાનું ઉન્મૂલન કરે તે
2. સૂક્ષ્મ-સંતુલિત અવલોકન શક્તિનો જૂની-સમકાલીન રચનાઓમાં વિનિયોગ કરે તે
3. જૂના શિષ્ટ ગ્રંથોનું આકલન કરતો રહે તે
4. નવા પ્રયોગોને જ સંજીવની પીવડાવતો હોય તે

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=10397]

2[Option ID=10398]

3[Option ID=10399]

4[Option ID=10400]

Sl. No.101

QBID:5201001

The following table shows (i) the percentage (%) distribution of number of Maruti Cars sold in six cities A-F and (ii) the proportion of three models P, Q and R among those cars sold. Total number of Maruti Cars sold in these cities is 90,000. Based on the data in the table, answer the question :

City-wise Distribution of Sold Cars

City	% Distribution of Sold Cars	Proportion of Car Models Sold		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

निम्न तालिका में छह शहरों A-F में मारुति कारों की संख्या का (i) प्रतिशत (%) वितरण और (ii) इन बेची गई कारों में तीन मॉडल P, Q और R का अनुपात दर्शाया गया है। इन शहरों में बेची गई कारों की कुल संख्या 90,000 है। तालिका के आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए।

शहर	बेची गई कारों का वितरण (%)	बेचे गए मॉडलों का अनुपात		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

What is the number of Model-Q cars sold in all cities together?

1. 31255
2. 31355
3. 31455
4. 31555

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

सभी शहरों में कुल मिलाकर मॉडल Q की बेची गई कारों की संख्या क्या है ?

1. 31255
2. 31355
3. 31455
4. 31555

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13201]

2[Option ID=13202]

3[Option ID=13203]

4[Option ID=13204]

SI. No.102

QBID:5201002

The following table shows (i) the percentage (%) distribution of number of Maruti Cars sold in six cities A-F and (ii) the proportion of three models P, Q and R among those cars sold. Total number of Maruti Cars sold in these cities is 90,000. Based on the data in the table, answer the question :

City-wise Distribution of Sold Cars

City	% Distribution of Sold Cars	Proportion of Car Models Sold		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

निम्न तालिका में छह शहरों A-F में मारुति कारों की संख्या का (i) प्रतिशत (%) वितरण और (ii) इन बेची गई कारों में तीन मॉडल P, Q और R का अनुपात दर्शाया गया है। इन शहरों में बेची गई कारों की कुल संख्या 90,000 है। तालिका के आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए।

शहर	बेची गई कारों का वितरण (%)	बेचे गए मॉडलों का अनुपात		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

What is the difference between Model-P cars sold in city-D and city E ?

1. 2184
2. 2204
3. 2294
4. 2244

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

शहर D और शहर E बिकी मॉडल P कारों के बीच का अंतर क्या है ?

1. 2184
2. 2204
3. 2294
4. 2244

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13205]
2[Option ID=13206]
3[Option ID=13207]
4[Option ID=13208]

Sl. No.103

QBID:5201003

The following table shows (i) the percentage (%) distribution of number of Maruti Cars sold in six cities A-F and (ii) the proportion of three models P, Q and R among those cars sold. Total number of Maruti Cars sold in these cities is 90,000. Based on the data in the table, answer the question :

City-wise Distribution of Sold Cars

City	% Distribution of Sold Cars	Proportion of Car Models Sold		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

निम्न तालिका में छह शहरों A-F में मारुति कारों की संख्या का (i) प्रतिशत (%) वितरण और (ii) इन बेची गई कारों में तीन मॉडल P, Q और R का अनुपात दर्शाया गया है। इन शहरों में बेची गई कारों की कुल संख्या 90,000 है। तालिका के आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए।

शहर	बेची गई कारों का वितरण (%)	बेचे गए मॉडलों का अनुपात		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

The number of Model-P cars sold in City D is approximately _____ % of the number of Model-R cars sold in City A

1. 145
2. 185
3. 83
4. 235

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

शहर D में बिकी मॉडल P कारों की संख्या शहर A में बिकी मॉडल R कारों की संख्या का लगभग कितने प्रतिशत (%) है ?

1. 145
2. 185
3. 83
4. 235

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13209]
2[Option ID=13210]

3[Option ID=13211]

4[Option ID=13212]

SI. No.104

QBID:5201004

The following table shows (i) the percentage (%) distribution of number of Maruti Cars sold in six cities A-F and (ii) the proportion of three models P, Q and R among those cars sold. Total number of Maruti Cars sold in these cities is 90,000. Based on the data in the table, answer the question :

City-wise Distribution of Sold Cars

City	% Distribution of Sold Cars	Proportion of Car Models Sold		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

निम्न तालिका में छह शहरों A-F में मारुति कारों की संख्या का (i) प्रतिशत (%) वितरण और (ii) इन बेची गई कारों में तीन माडल P, Q और R का अनुपात दर्शाया गया है। इन शहरों में बेची गई कारों की कुल संख्या 90,000 है। तालिका के आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए।

शहर	बेची गई कारों का वितरण (%)	बेचे गए मॉडलों का अनुपात		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

Number of cars sold in City F is approximately _____ % more than the number of cars sold in City B

1. 13
2. 34
3. 21
4. 27.5

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

शहर F में बिकी कारों की संख्या शहर B में बेची गई कारों की संख्या से लगभग कितने प्रतिशत (%) अधिक है ?

1. 13
2. 34
3. 21
4. 27.5

- (1) 1
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4

1[Option ID=13213]

2[Option ID=13214]

3[Option ID=13215]

4[Option ID=13216]

SI. No.105

QBID:5201005

The following table shows (i) the percentage (%) distribution of number of Maruti Cars sold in six cities A-F and (ii) the proportion of three models P, Q and R among those cars sold. Total number of Maruti Cars sold in these cities is 90,000. Based on the data in the table, answer the question :

City-wise Distribution of Sold Cars

City	% Distribution of Sold Cars	Proportion of Car Models Sold		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

निम्न तालिका में छह शहरों A-F में मारुति कारों की संख्या का (i) प्रतिशत (%) वितरण और (ii) इन बेची गई कारों में तीन माडल P, Q और R का अनुपात दर्शाया गया है। इन शहरों में बेची गई कारों की कुल संख्या 90,000 है। तालिका के आंकड़ों के आधार पर प्रश्न का उत्तर दीजिए।

शहर	बेची गई कारों का वितरण (%)	बेचे गए मॉडलों का अनुपात		
		P	Q	R
A	14.30%	7	7	4
B	16.20%	2	5	2
C	18.40%	3	3	4
D	16.80%	4	3	2
E	12.60%	2	2	1
F	21.70%	3	2	5

What is the ratio of the number of cars sold in City C to the number of Model-Q cars sold in City D?

1. 19:5
2. 27:8
3. 23:7
4. 33:10

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

शहर C में बेची गई कारों की संख्या और शहर D में मॉडल Q की बिकी कारों की संख्या के बीच का अनुपात क्या है ?

1. 19:5
2. 27:8
3. 23:7
4. 33:10

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13217]

2[Option ID=13218]

3[Option ID=13219]

4[Option ID=13220]

Sl. No.106

QBID:5201006

Which of the following techniques is recommended for approaching and disciplining a student who may be prone to explosive behaviour?

1. Move swiftly and get as close to the misbehaving student as possible.
2. Ensure that there are several witnesses to the confrontation.
3. Be respectful, brief but assertive.
4. Use a loud voice to establish power.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

विस्फोटी व्यवहार के प्रवृत्त विद्यार्थी के समीप जाने और उसे अनुशासित करने के लिए निम्न में से किस प्रविधि की अनुशंसा की जाती है ?

1. तत्काल अभद्र व्यवहार करने वाले विद्यार्थी के यथा संभव निकट हो जाएं ।
2. यह सुनिश्चित करें कि सामना होने के समय अनेक साक्षी हों ।
3. सम्मानपूर्वक, संक्षेप में परन्तु दृढ़तापूर्वक बात करें ।
4. शक्ति स्थापित करने के लिए ऊंची आवाज का प्रयोग करें ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13221]

2[Option ID=13222]

3[Option ID=13223]

4[Option ID=13224]

Sl. No.107

QBID:5201007

Ishita had been practicing her multiplication tables for weeks before her yearly test. She knew all her facts completely. This type of knowledge that Ishita now has attained does not require attention and concentration. This process is known as which one of the following ?

1. Flashbulb memory
2. Schema
3. Automaticity
4. Procedural memory

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

इशिता अपनी वार्षिक परीक्षा से पहले हफ्तों से पहाड़ों का अभ्यास कर रही थी । वह सारे तथ्यों को पूरी तरह से जानती थी । इशिता ने अब जिस प्रकार का ज्ञान प्राप्त किया है उसमें ध्यान देने और केन्द्रित करने की आवश्यकता नहीं होती है । इस प्रक्रिया को निम्न में से किस रूप में जाना जाता है ?

1. कौंध-बल्ब स्मृति
2. स्कीमा
3. स्वचलीकरण
4. प्रक्रियात्मक स्मृति

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13225]

2[Option ID=13226]

3[Option ID=13227]

4[Option ID=13228]

Sl. No.108

QBID:5201008

Match List I with List II :

LIST I (MOOCs Four Quadrant approach)		LIST II (Component)	
A.	Quadrant - I	I.	e-content
B.	Quadrant - II	II.	Self-assessment
C.	Quadrant - III	III.	e-tutorial
D.	Quadrant - IV	IV.	Web Resources

Choose the correct answer from the options given below :

1. A-III, B-IV, C-I, D-II
2. A-IV, B-I, C-III, D-II
3. A-III, B-I, C-IV, D-II
4. A-IV, B-II, C-III, D-I

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

सूची I का सूची II से मिलान कीजिए

सूची I (मुक्स के चार पाद अभिगम)		सूची II (घटक)	
A.	पाद I	I.	ई-अंतर्वस्तु
B.	पाद II	II.	स्व-मूल्यांकन
C.	पाद III	III.	ई-ट्यूटोरियल
D.	पाद IV	IV.	वेब संसाधन

निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

1. A-III, B-IV, C-I, D-II
2. A-IV, B-I, C-III, D-II
3. A-III, B-I, C-IV, D-II
4. A-IV, B-II, C-III, D-I

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13229]

2[Option ID=13230]

3[Option ID=13231]

4[Option ID=13232]

Sl. No.109

QBID:5201009

Match List I with List II

LIST I (Behavioural Models)		LIST II (Developers / Redevelopers)	
A.	Mastery learning	I.	Carl Smith/Mary Smith
B.	Simulation	II.	Benjamin Bloom/James Black
C.	Social learning	III.	B.F. Skinner
D.	Programmed schedule (task performance reinforcement)	IV.	Albert Bandura/Carl Thoresen/Wes Becker

Choose the correct answer from the options given below:

1. A-IV, B-I, C-II, D-III
2. A-II, B-I, C-IV, D-III
3. A-II, B-IV, C-I, D-III
4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

सूची I का सूची II से मिलान कीजिए

सूची I (व्यवहारात्मक मॉडल्स)		सूची II (विकासकर्ता/पुनर्विकासकर्ता)	
A.	प्रवीणता अधिगम	I.	कार्ल स्मिथ/मेरी स्मिथ
B.	अनुरूपण	II.	बेंजामिन ब्लूम/जेम्स ब्लैक
C.	सामाजिक अधिगम	III.	बी. एफ. स्किनर
D.	नियत कार्यक्रम अनुसूची (कार्य निष्पादन पुनर्दोढ़ीकरण)	IV.	अल्बर्ट बंदूरा/कार्ल थोरेसेन/वेस बेकर

निम्नलिखित विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

1. A-IV, B-I, C-II, D-III
2. A-II, B-I, C-IV, D-III
3. A-II, B-IV, C-I, D-III
4. A-IV, B-I, C-III, D-II

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13233]

2[Option ID=13234]

3[Option ID=13235]

4[Option ID=13236]

Sl. No.110
QBID:5201010

Given below are two statements :

Statement I : Sensory memory is that memory which helps an individual to recall something immediately after having perceived it.

Statement II : Semantic memory is that memory which helps in storing as well as retrieving a collection of relationships between events or association of ideas.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

1. Both Statement I and Statement II are correct.
2. Both Statement I and Statement II are incorrect.
3. Statement I is correct but Statement II is incorrect.
4. Statement I is incorrect but Statement II is correct.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : संवेदी स्मृति वह स्मृति है जो किसी व्यक्ति को कोई चीज देखते ही तत्काल उसका पुनः स्मरण करने में सहायता करती है ।

कथन II : अर्थ की स्मृति वह स्मृति है जो परिघटनाओं अथवा विचारों के समूह के बीच के संबंधों के संग्रह के भंडारण व पुनःप्राप्ति में सहायता करती है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सही हैं।
2. कथन I और II दोनों गलत हैं।
3. कथन I सही है, लेकिन कथन II गलत है।
4. कथन I गलत है, लेकिन कथन II सही है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13237]
2[Option ID=13238]
3[Option ID=13239]
4[Option ID=13240]

Sl. No.111
QBID:5201011

Given below are two statements :

Statement I : If we accept a hypothesis when it should be rejected, we say type I error has been made.

Statement II : If we reject a hypothesis when it should be accepted, we say type II error has been made.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : यदि हम एक ऐसी प्राक्कल्पना को स्वीकार करते हैं जिसे अस्वीकृत किया जाना चाहिए तब हम यह मान सकते हैं कि इसमें टाइप I त्रुटि की गयी है ।

कथन II : यदि हम एक ऐसी प्राक्कल्पना को अस्वीकार करते हैं जबकि इसे स्वीकार किया जाना चाहिए, तब हम यह मान सकते हैं कि इसमें टाइप II त्रुटि की गयी है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13241]

2[Option ID=13242]

3[Option ID=13243]

4[Option ID=13244]

Sl. No.112

QBID:5201012

Which of the following softwares are used for checking plagiarism?

- A. Turnitin
- B. e-view
- C. Scopus
- D. Urkund
- E. Quetext

Choose the most appropriate answer from the options given below :

1. A, B and D only
2. B, C and E only
3. A, D and E only
4. C, D and E only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

साहित्यिक चोरी की जांच करने के लिए निम्न में से किन-किन साफ्टवेयरों का प्रयोग किया जाता है ?

- A. टर्नितिन
- B. ई-व्यू
- C. स्कोपस
- D. उरकुंड
- E. क्वेटेक्स्ट

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. केवल A, B और D
2. केवल B, C और E
3. केवल A, D और E
4. केवल C, D और E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13245]

2[Option ID=13246]

3[Option ID=13247]
4[Option ID=13248]

Sl. No.113
QBID:5201013

Which of the following methods are used to measure reliability in research?

- A. Chain-referral sampling
- B. Test-retest
- C. Split-half
- D. Inter-rater
- E. Judgemental test

Choose the correct answer from the options given below :

- 1. A, B and C only
- 2. A, D and C only
- 3. B, C and D only
- 4. C, D and E only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

शोध में विश्वसनीयता को मापने के लिए निम्न में से किन विधियों का प्रयोग किया जाता है ?

- A. श्रृंखला संदर्भित प्रतिचयन
- B. जांच-पुनः जांच
- C. विभक्तार्द्ध
- D. अंतःनिर्धारक (इंटररेटर)
- E. मूल्य निर्णय जांच

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A, B, C
- 2. केवल A, D, C
- 3. केवल B, C, D
- 4. केवल C, D, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13249]
2[Option ID=13250]
3[Option ID=13251]
4[Option ID=13252]

Sl. No.114
QBID:5201014

Given below are two statements :

Statement I : t-tests are appropriate only when the dependent variables being measured are continuous.

Statement II : Chi-square statistic allows us to test hypotheses using both continuous and ordinal data.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

- 1. Both Statement I and Statement II are true.
- 2. Both Statement I and Statement II are false.
- 3. Statement I is true but Statement II is false.
- 4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : t-टेस्ट केवल तभी उपयुक्त होते हैं जब मापित आश्रित चर सतत हों।

कथन II : काई स्क्वायर सांख्यिकी हमें सतत और क्रमसूचक आंकड़ों दोनों का प्रयोग कर प्राक्कल्पना की जांच करने देती है।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13253]

2[Option ID=13254]

3[Option ID=13255]

4[Option ID=13256]

Sl. No.115

QBID:5201015

Given below are two statements :

Statement I : UGC-CARE list includes all the scopus, web of science, and MLA indexed journals.

Statement II : Open Access Journals are predatory journals.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : यूजीसी-सीएआरई सूची में सभी स्कोपस, वेब ऑफ साइंस और एमएलए सूचीबद्ध जर्नल शामिल होते हैं।

कथन II : मुक्त अभिगम जर्नल लुटेरे जर्नल होते हैं।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13257]

2[Option ID=13258]

3[Option ID=13259]

4[Option ID=13260]

Sl. No.116

QBID:5201016

The people's preconceptions and frames of reference, and spreading one's own limited attitudes towards issues and images result in:

1. Stable identity
2. Social harmony
3. Positive public opinion
4. Stereotypes

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

लोगों की पूर्वधारणाओं, संदर्भ के दायरों और मुद्दों व छवियों के प्रति उनके अपनी सीमित अभिवृत्तियों के प्रसार का निम्नलिखित में से क्या परिणाम होता है ?

1. स्थिर पहचान
2. सामाजिक सौहार्द
3. सकारात्मक जनमत
4. रुढ़िबद्धतायें (स्टीरियोटाइप्स)

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13261]

2[Option ID=13262]

3[Option ID=13263]

4[Option ID=13264]

Sl. No.117

QBID:5201017

In mass communication the audience is:

1. Identifiable
2. Relatively small
3. Heterogeneous
4. Homogeneous

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

जन संचार में श्रोता निम्नलिखित में से क्या होते हैं ?

1. अमिश्रण
2. अपेक्षाकृत कम संख्या में
3. विषमरूपी
4. समरूपी

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13265]

2[Option ID=13266]

3[Option ID=13267]

4[Option ID=13268]

Sl. No.118

QBID:5201018

The meanings of visual images depend much on:

- A. Individual perception
- B. Social perception
- C. Political links
- D. Economic benefits
- E. Representational Connections.

Choose the correct answer from the options given below:

- 1. A, B and C only
- 2. B, C and D only
- 3. C, D and E only
- 4. A, B and E only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

चाक्षुष बिंबों के अर्थ निम्न में से किन पर काफी निर्भर करते हैं ?

- A. वैयक्तिक बोध
- B. सामाजिक बोध
- C. राजनीतिक संपर्क (लिंक)
- D. आर्थिक प्रसुविधाएं
- E. प्रातिनिधिक संबंध

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A, B, C
- 2. केवल B, C, D
- 3. केवल C, D, E
- 4. केवल A, B, E

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13269]

2[Option ID=13270]

3[Option ID=13271]

4[Option ID=13272]

Sl. No.119

QBID:5201019

Given below are two statements :

Statement I : The right to communicate can prompt the emergence of negative liberty though its positive impact cannot be overlooked.

Statement II : The hidden impact of free market place has diluted the concept of free speech to suit the corporate ends.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

- 1. Both Statement I and Statement II are true.
- 2. Both Statement I and Statement II are false.
- 3. Statement I is true but Statement II is false.
- 4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : संप्रेषण का अधिकार नकारात्मक स्वतंत्रता के उदय को प्रेरित कर सकता है यद्यपि इसके सकारात्मक प्रभाव को अनदेखा नहीं किया जा सकता है ।

कथन II : मुक्त बाजार स्थल के प्रछन्न प्रभाव ने कारपोरेट लक्ष्यों के अनुरूप वाक् स्वातंत्र्य की अवधारणा को हलका कर दिया है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं ।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है ।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13273]

2[Option ID=13274]

3[Option ID=13275]

4[Option ID=13276]

Sl. No.120

QBID:5201020

Given below are two statements :

Statement I : The capacity of words need not have any connection with truth.

Statement II : There is a human tendency to conceal facts and suppress the truth while communicating.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below:

1. Both Statement I and Statement II are correct.
2. Both Statement I and Statement II are incorrect.
3. Statement I is correct but Statement II is incorrect.
4. Statement I is incorrect but Statement II is correct.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं: एक अभिकथन (Assertion A) के रूप में लिखित है तो दूसरा उसके कारण (Reason R) के रूप में:

अभिकथन A : शब्दों की क्षमता का सत्य के साथ कोई संबंध होना आवश्यक नहीं है ।

कारण R : संप्रेषण करते समय तथ्यों को छिपाना और सत्य को दबाना मानवीय प्रवृत्ति है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए ।

1. A और R दोनों सही हैं और R, A की सही व्याख्या है ।
2. A और R दोनों सही हैं, लेकिन R, A की सही व्याख्या नहीं है ।
3. A सही है लेकिन R सही नहीं है ।
4. A सही नहीं है लेकिन R सही है ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13277]

2[Option ID=13278]

3[Option ID=13279]

4[Option ID=13280]

Sl. No.121

QBID:5201021

Find out the third common term between the two given Arithmetic Progression (AP) series given as :

3, 7, 11, 15, _____ and 1, 6, 11, 16, _____

- 1. 31
- 2. 43
- 3. 51
- 4. 47

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नांकित के रूप में दो दी गयी समान्तर श्रेणी (एवी) के मध्य तीसरे सामान्य पद को ज्ञात कीजिए

3, 7, 11, 15

और

1, 6, 11, 16

- 1. 31
- 2. 43
- 3. 51
- 4. 47

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13281]

2[Option ID=13282]

3[Option ID=13283]

4[Option ID=13284]

Sl. No.122

QBID:5201022

A person can do a piece of work in 18 days. After working for 12 days, the person leaves and another person joins and completes the remaining work in 8 days. In how many days this 2nd person can complete the whole job?

- 1. 20
- 2. 24
- 3. 22
- 4. 18

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

एक व्यक्ति एक कार्य को 18 दिनों में कर सकता है । 12 दिनों तक कार्य करने के पश्चात वह व्यक्ति कार्य को छोड़ देता है और दूसरा व्यक्ति कार्य को करना प्रारंभ करता है तथा शेष कार्य को 8 दिनों में पूरा कर लेता है । यह दूसरा व्यक्ति इस पूरे काम को कितने दिनों में पूरा कर सकता है ?

- 1. 20
- 2. 24
- 3. 22
- 4. 18

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13285]

2[Option ID=13286]

3[Option ID=13287]

4[Option ID=13288]

Sl. No.123

QBID:5201023

The average salary of 25 workers in an office is Rs. 6,000 per month. If the salary of the manager is added, the average becomes Rs. 6,200. What is the annual salary of the manager?

- 1. 73,200
- 2. 1,34,400
- 3. 1,58,600
- 4. 1,03,200

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

किसी कार्यालय में कार्यरत 25 श्रमिकों का औसत वेतन 6000 रुपये प्रतिमाह है। यदि इसमें प्रबंधक का वेतन भी जोड़ दिया जाता है तो यह औसत 6200 रुपये हो जाता है। प्रबंधक का वार्षिक वेतन कितना है ?

1. 73,200
2. 1,34,400
3. 1,58,600
4. 1,03,200

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13289]
2[Option ID=13290]
3[Option ID=13291]
4[Option ID=13292]

Sl. No.124
QBID:5201024

In what time a sum of money will double itself at the rate of 8% per annum simple interest?

1. 10.5 years
2. 12.5 years
3. 9.5 years
4. 11.5 years

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

कोई धन राशि 8% प्रतिवर्ष साधारण ब्याज की दर से कितने समय में दुगुनी हो जाएगी ?

1. 10.5 वर्ष
2. 12.5 वर्ष
3. 9.5 वर्ष
4. 11.5 वर्ष

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13293]
2[Option ID=13294]
3[Option ID=13295]
4[Option ID=13296]

Sl. No.125
QBID:5201025

A shopkeeper sold two articles at Rs. 12,000 each. He sold one article at a profit of 20% and the other one at a loss of 20%. What is the net gain or loss to the shop keeper?

1. A loss of Rs. 1000
2. A gain of Rs. 1000
3. A loss of Rs. 3,000
4. A loss of Rs. 1,500

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

किसी दुकानदारने दो वस्तुओं में से प्रत्येक को 12,000 रुपए में बेचा। उसने एक वस्तु को 20% के लाभ पर बेचा एवं दूसरी वस्तु को 20% की हानि पर बेचा। दुकानदार को कुल लाभ या हानि कितनी है ?

1. 1000 रुपए की हानि
2. 1000 रुपए का लाभ
3. 3000 रुपए की हानि
4. 1500 रुपए की हानि

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13297]
2[Option ID=13298]
3[Option ID=13299]
4[Option ID=13300]

Sl. No.126

QBID:5201026

Which informal fallacy is committed in the following argument - "Scientists have been trying for centuries to disprove the claims of astrology, and none of them has ever succeeded. Therefore, we must conclude that astrology's claims are true" ?

1. Slippery slope
2. Hasty Generalization
3. Aurgumentum ad Ignorantian (appeal to ignorance)
4. False Cause

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

निम्नलिखित युक्ति में कौन सा अनाकारिक तर्क-दोष है - 'सदियों से वैज्ञानिक ज्योतिष के दावों को खंडित करने का प्रयत्न करते रहे हैं, और उनमें से कोई भी कभी सफल नहीं हुआ है। अतः हमें निष्कर्ष निकालना चाहिए कि ज्योतिष के दावे सत्य हैं'?

1. फिसलनयुक्त ढलान (स्लिपरी स्लोप)
2. अविचारी सामान्यीकरण
3. पराज्ञानमूलक युक्ति (अज्ञान का आग्रह)
4. मिथ्याकारण

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13301]
2[Option ID=13302]
3[Option ID=13303]
4[Option ID=13304]

Sl. No.127

QBID:5201027

Which of the following propositions can be directly inferred from the statement - "All mammals are four-legged animals?"

1. All animals are four-legged mammals.
2. No four-legged mammals are animals.
3. Some mammals are four-legged animals.
4. All four legged animals are mammals.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

निम्नलिखित प्रतिज्ञापितियों में से किसको इस कथन से प्रत्यक्षतः अनुमानित किया जा सकता है - 'सभी स्तनधारी चौपाया पशु हैं'?

1. सभी पशु चौपाया स्तनधारी हैं।
2. कोई भी चौपाया स्तनधारी पशु नहीं है।
3. कुछ स्तनधारी चौपाया पशु हैं।
4. सभी चौपाया पशु स्तनधारी हैं।

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13305]
2[Option ID=13306]
3[Option ID=13307]
4[Option ID=13308]

Sl. No.128

QBID:5201028

Which of the following statements is contrapositive to the following statement - "Some dogs are not aggressive animals"?

1. Some aggressive animals are not dogs.
2. Some dogs are aggressive animals.
3. Some non-dogs are aggressive animals.
4. Some non-aggressive animals are not non-dogs.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित कथनों में से कौन सा निम्नलिखित कथन के प्रतिपरिवर्तित है - 'कुछ कुत्ते आक्रामक पशु नहीं हैं' ?

1. कुछ आक्रामक पशु कुत्ते नहीं हैं ।
2. कुछ कुत्ते आक्रामक पशु हैं ।
3. कुछ गैर-कुत्ते आक्रामक पशु हैं ।
4. कुछ गैर-आक्रामक पशु गैर-कुत्ते नहीं हैं ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13309]

2[Option ID=13310]

3[Option ID=13311]

4[Option ID=13312]

Sl. No.129

QBID:5201029

Which of the following statements are contradictory to each other?

- A. All objects are perishable.
- B. Some objects are not perishable.
- C. Some objects are perishable.
- D. No objects are perishable.

Choose the most appropriate answer from the options given below:

1. A and D only
2. B and D only
3. C and D only
4. A and C only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से कौन से कथन परस्पर व्याघाती हैं ?

- A. सभी वस्तुएँ नश्वर हैं ।
- B. कुछ वस्तुएँ नश्वर नहीं हैं ।
- C. कुछ वस्तुएँ नश्वर हैं ।
- D. कोई भी वस्तु नश्वर नहीं है ।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

1. केवल A और D
2. केवल B और D
3. केवल C और D
4. केवल A और C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13313]

2[Option ID=13314]

3[Option ID=13315]
4[Option ID=13316]

Sl. No.130
QBID:5201030

To find my way about in a village I ask a resident for guidance. Which of the following instruments of knowledge is used according to classical Indian school of Logic (Nyaya)

1. Perception (Pratyaksa)
2. Similarity (Upmana)
3. Inference (Anumana)
4. Verbal Testimony (sabda)

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

एक ग्राम में अपने मार्ग की तलाश के लिए मैंने मार्गदर्शन हेतु एक ग्रामवासी से मार्ग पूछा। शास्त्रीय भारतीय न्याय मत के अनुसार निम्नलिखित में से ज्ञान के किस साधन का प्रयोग किया गया है ?

1. प्रत्यक्ष
2. उपमान
3. अनुमान
4. शब्द

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13317]
2[Option ID=13318]
3[Option ID=13319]
4[Option ID=13320]

Sl. No.131
QBID:5201031

Which of the following applications A-C are built on top of open-source digital platforms?

- A. Google Earth
- B. DIKSHA
- C. MySQL

Choose the correct answer from the options given below.

1. A and B only
2. A and C only
3. B and C only
4. A, B and C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

A-C तक दिये गये निम्नलिखित अनुप्रयोगों (अप्लीकेशनों) में से कौन मुक्त-स्रोत डिजिटल प्लेटफार्म के शीर्ष पर निर्मित होते हैं ?

- A. गूगल अर्थ (Google Earth)
- B. दीक्षा (DIKSHA)
- C. माई एसक्यूएल (MySQL)

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. केवल A और B
2. केवल A और C
3. केवल B और C
4. A, B और C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13321]

2[Option ID=13322]
3[Option ID=13323]
4[Option ID=13324]

Sl. No.132
QBID:5201032

Which of the following statements (A-C) are correct with reference to Web 3.0?

- A. Web 3.0 technology (theoretically) puts user data and web content into user's hands.
- B. Centralization is a core tenet of Web 3.0
- C. In Web 3.0 world, block-chain based networks, transactions and businesses will thrive in the coming years.

Choose the correct answer from the options given below :

- 1. A and B only
- 2. A and C only
- 3. B and C only
- 4. A, B and C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

वेब 3.0 के संदर्भ में निम्नलिखित कथनों (A-C) में से कौन से सही हैं ?

- A. वेब 3.0 प्रौद्योगिकी (सिद्धांततः) प्रयोक्ता डाटा एवं वेब विषयवस्तु को प्रयोक्ता को उपलब्ध कराती हैं ।
- B. केन्द्रीकरण वेब 3.0 का मूल सिद्धांत है ।
- C. वेब 3.0 जगत आगामी वर्षों में ब्लॉक चेन पर आधारित नेटवर्क में संव्यवहार और व्यवसाय फलेंगे-फूलेंगे ।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A और B
- 2. केवल A और C
- 3. केवल B और C
- 4. A, B और C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13325]
2[Option ID=13326]
3[Option ID=13327]
4[Option ID=13328]

Sl. No.133
QBID:5201033

Given below are two statements :

Statement I : The inventor of WWW is Bill Gates.

Statement II : IPv6 protocol defines an IP address of 128 bits.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

- 1. Both Statement I and Statement II are true.
- 2. Both Statement I and Statement II are false.
- 3. Statement I is true but Statement II is false.
- 4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू (WWW) के आविष्कारक बिल गेट्स हैं ।

कथन II : आईपीवी6 (IPv6) प्रोटोकॉल 120 बिट के आईपी एड्रेस को परिभाषित करता है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13329]

2[Option ID=13330]

3[Option ID=13331]

4[Option ID=13332]

Sl. No.134

QBID:5201034

Consider the following Excel spreadsheet :

	A	B	C	D	E	F
1	3	5	1	2		
2	2	3	5	2		
3	4	5	7	2		

What is the value of the formula = SUMIF(B1:B3, ">" & 3, C1:C3)

1. 3
2. 5
3. 7
4. 8

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित एक्सेल स्प्रेडशीट पर विचार कीजिए :

	A	B	C	D	E	F
1	3	5	1	2		
2	2	3	5	2		
3	4	5	7	2		

सूत्र : =SUMIF(B1:B3, ">" & 3, C1:C3) का मान क्या है ?

1. 3
2. 5
3. 7
4. 8

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13333]

2[Option ID=13334]

3[Option ID=13335]

4[Option ID=13336]

Sl. No.135

QBID:5201035

Given below are two statements :

Statement I : SWAYAM is a platform developed by Ministry of Education and AICTE to bridge the digital divide among students.

Statement II : UGC is a National coordinator of SWAYAM for non-technical Post Graduation education to ensure that best quality content is produced and delivered.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : स्वयम (SWAYAM) छात्रों के मध्य डिजिटल असमानता की खाई को पाटने के लिए शिक्षा मंत्रालय और एआईसीटीई (अभातशिप) द्वारा विकसित एक प्लेटफार्म है ।

कथन II : यूजीसी गैर-तकनीकी स्नातकोत्तर शिक्षा के लिए स्वयम (SWAYAM) का राष्ट्रीय समन्वयक है जिससे सुनिश्चित हो सके कि सर्वोत्तम गुणवत्तापूर्ण विषयवस्तु का निर्माण और प्रदायगी की जाए ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है ।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13337]

2[Option ID=13338]

3[Option ID=13339]

4[Option ID=13340]

Sl. No.136

QBID:5201036

Arrange the following Earth's water compartments in increasing order of the amount of the water they hold.

- A. Rivers and streams
- B. Fresh lakes
- C. Atmosphere
- D. Ice and Snow

Choose the correct answer from the following options given below :

1. A, C, B, D
2. C, A, B, D
3. C, B, A, D
4. A, B, D, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

पृथ्वी के जल उपखण्डों को उनके द्वारा धारित जल मात्रा के बढ़ते क्रम में व्यवस्थित कीजिए ।

- A. नदियां और जल-धाराएं
- B. ताज़ा जल की झीलें
- C. वायुमंडल
- D. बर्फ और हिम

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. A, C, B, D
- 2. C, A, B, D
- 3. C, B, A, D
- 4. A, B, D, C

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13341]
2[Option ID=13342]
3[Option ID=13343]
4[Option ID=13344]

Sl. No.137
QBID:5201037

Given below are two statements :

Statement I : Municipal solid waste includes Garbage and Rubbish.

Statement II : Garbage consists of both combustible and non combustible materials.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

- 1. Both Statement I and Statement II are true.
- 2. Both Statement I and Statement II are false.
- 3. Statement I is true but Statement II is false.
- 4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : नगरपालिका के ठोस अपशिष्ट में कूड़ा-करकट (गार्बेज) और काठ-कबाड़ (रबिश) सम्मिलित हैं ।

कथन II : कूड़ा-करकट में ज्वलनशील और अज्वलनशील दोनों सामग्री सम्मिलित होती हैं ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. कथन I और II दोनों सत्य हैं ।
- 2. कथन I और II दोनों असत्य हैं ।
- 3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है ।
- 4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13345]
2[Option ID=13346]
3[Option ID=13347]
4[Option ID=13348]

Sl. No.138
QBID:5201038

Given below are two statements :

Statement I : In many cases, both organisms and human infrastructure will not be able to move or adapt quickly enough to changing climate.

Statement II : Infectious diseases are likely to increase as a result of global warming.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

1. Both Statement I and Statement II are true.
2. Both Statement I and Statement II are false.
3. Statement I is true but Statement II is false.
4. Statement I is false but Statement II is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं:

कथन I : अनेक मामलों में जीव और मानव अवसंरचनाएं दोनों बदलती जलवायु के प्रति शीघ्र संचलन या अनुकूलन में सक्षम नहीं होंगे ।

कथन II : ग्लोबल वार्मिंग (वैश्विक तापन) के परिणामस्वरूप संक्रामक रोगों में वृद्धि की संभावना है ।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. कथन I और II दोनों सत्य हैं ।
2. कथन I और II दोनों असत्य हैं ।
3. कथन I सत्य है, लेकिन कथन II असत्य है ।
4. कथन I असत्य है, लेकिन कथन II सत्य है ।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13349]

2[Option ID=13350]

3[Option ID=13351]

4[Option ID=13352]

Sl. No.139

QBID:5201039

Major contributor to carbon monoxide emissions in metropolitan areas of India is/are:

1. Industrial Sector
2. Domestic Sources
3. Transport Sector
4. Agriculture Sector

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

भारत के महानगरीय क्षेत्रों में कार्बन मोनोऑक्साइड उत्सर्जन में प्रमुख योगदान किसका है ?

1. औद्योगिक क्षेत्र
2. घरेलू स्रोत
3. परिवहन क्षेत्र
4. कृषि क्षेत्र

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13353]

2[Option ID=13354]

3[Option ID=13355]

4[Option ID=13356]

Sl. No.140
QBID:5201040

Given below are two statements : One is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R.

Assertion A : Although internal-combustion engines used in today's vehicles can be adapted to burn hydrogen, hydrogen powered combustion engines probably are not the future of hydrogen fuelled vehicles.

Reason R : It is more efficient to convert hydrogen energy directly to electricity using fuel cells.

In the light of the above statements, choose the correct answer from the options given below :

1. Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
2. Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
3. A is true but R is false.
4. A is false but R is true.

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

नीचे दो कथन दिए गए हैं: एक अभिकथन (Assertion A) के रूप में लिखित है तो दूसरा उसके कारण (Reason R) के रूप में:

अभिकथन A : यद्यपि आजकल के वाहनों में प्रयुक्त आन्तरिक-दहन इंजनों को हाइड्रोजन दहन के लिये अनुकूलित किया जा सकता है, हाइड्रोजन शक्ति-आधारित दहन इंजन संभवतः हाइड्रोजन ईंधन वाहनों का भविष्य नहीं है।

कारण R : फ्यूल सेल्स का उपयोग करते हुए हाइड्रोजन ऊर्जा को सीधे विद्युत में रूपांतरण करना अधिक दक्ष है।

उपरोक्त कथन के आलोक में, नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए।

1. A और R दोनों सत्य हैं और R, A की सही व्याख्या है।
2. A और R दोनों सत्य हैं, लेकिन R, A की सही व्याख्या नहीं है।
3. A सत्य है लेकिन R असत्य है।
4. A असत्य है लेकिन R सत्य है।

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13357]
2[Option ID=13358]
3[Option ID=13359]
4[Option ID=13360]

Sl. No.141
QBID:5201041

While planning for higher education development in India in the twenty first century, the guiding principles should be :

- A. Access
- B. Empathy
- C. Equity
- D. Accountability
- E. Quality

Choose the correct answer from the options given below :

1. A, B and E only
2. B, C, D and E only
3. A, C, D and E only
4. B, C, and D only

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

इक्कीसवीं सदी में भारत में उच्च शिक्षा के विकास के नियोजन के समय मार्गदर्शी सिद्धांतों में निम्नलिखित होने चाहिए:

- A. अभिगम
- B. परानुभूति
- C. समदृष्टि
- D. उत्तरदायित्व
- E. गुणवत्ता

नीचे दिए गए विकल्पों में से सबसे उपयुक्त उत्तर का चयन कीजिए:

- 1. केवल A, B और E
- 2. केवल B, C, D और E
- 3. केवल A, C, D और E
- 4. केवल B, C और D

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13361]

2[Option ID=13362]

3[Option ID=13363]

4[Option ID=13364]

Sl. No.142

QBID:5201042

Which of the following ancient systems is focussed on laws of matter and force and of combination and disintegration?

- 1. Vaisesika
- 2. Nirukta
- 3. Chhanda
- 4. Grihya Sutras

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

निम्नलिखित में से कौन सी प्राचीन पद्धति पदार्थ और बल तथा संयोजन एवं वियोजन के नियमों पर केन्द्रित है ?

- 1. वैशेषिका
- 2. निरुक्त
- 3. छंद
- 4. गृह सूत्र

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13365]

2[Option ID=13366]

3[Option ID=13367]

4[Option ID=13368]

Sl. No.143

QBID:5201043

According to NEP 2020, what percentage of learners of schools and higher education system shall have exposure to vocational education by 2025.

- 1. 40% of learners
- 2. 50% of learners
- 3. 35% learners
- 4. 30% learners

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

एनईपी 2020 के अनुसार, स्कूलों और उच्च शिक्षा पद्धति के अधिगमकर्ताओं का कितना प्रतिशत वर्ष 2025 तक व्यावसायिक शिक्षा से अभिज्ञ होगा ?

1. अधिगमकर्ताओं का 40%
2. अधिगमकर्ताओं का 50%
3. अधिगमकर्ताओं का 35%
4. अधिगमकर्ताओं का 30%

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13369]
2[Option ID=13370]
3[Option ID=13371]
4[Option ID=13372]

Sl. No.144
QBID:5201044

Which of the following are the characteristics of non-conventional learning ?

- A. No fixed curriculum
- B. Teacher-centred learning
- C. Cost-effective
- D. Require regular attendance

Choose the correct answer from the options given below:

1. A and D only
2. A and C only
3. B and C only
4. B and D only

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

निम्नलिखित में से गैर-पारंपरिक अधिगम की विशेषताएँ कौन सी हैं ?

- A. कोई निश्चित पाठ्यचर्या नहीं
- B. शिक्षक-केन्द्रित अधिगम
- C. लागत-प्रभावी
- D. नियमित उपस्थिति का आवश्यक होना

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए:

1. केवल A और D
2. केवल A और C
3. केवल B और C
4. केवल B और D

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13373]
2[Option ID=13374]
3[Option ID=13375]
4[Option ID=13376]

Sl. No.145
QBID:5201045

The Sanskrit-Sahitya parishat whose aim and objectives are to disseminate Sanskrit learning and research in different branches of indological studies and to store and maintain the ancient Indian cultural and glories of India was established in the year :

1. 1906
2. 1916
3. 1964
4. 1961

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

संस्कृत-साहित्य-परिषद जिसका उद्देश्य संस्कृत अधिगम का प्रसार और भारत विद्या संबंधी अध्ययन की विभिन्न शाखाओं में अनुसंधान तथा प्राचीन भारतीय सांस्कृतिक और भारत के गौरव का संचय तथा अनुरक्षण था, उसकी स्थापना किस वर्ष हुई थी ?

1. 1906
2. 1916
3. 1964
4. 1961

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13377]
2[Option ID=13378]
3[Option ID=13379]
4[Option ID=13380]

Sl. No.146

QBID:5201046

Read the following passage and answer the question :

What is it that tutors do, or should do, in support of the online learner ? Some have sought to explore and clarify by the adoption of particular metaphors, such as moderator, mentor, or facilitator, to describe the tutor's role. These terms have their value in guiding our behaviour as online tutors, but their force is primarily to warn us to stand aside. The evidence is that too much or inappropriate, contribution to tutorial discussion by the tutor can inhibit contributions by the students. The rhetoric of facilitator and moderator speaks of a duty to liberate the students, and empower them to participate in their own learning. This has the ring of critical pedagogy about it, which would seek to remove the authority of the teacher, casting teacher and learner as equal participants in the educational endeavour. Such protestations of equality will ultimately show themselves to being disingenuous, however, when the imperative of assessment rears its ugly head. Worse, though is the fact that these formulations guide us about what we shouldn't do, but remain rather silent about what we should be doing. If the online tutor is going to move from centre stage and sacrifice some ideas of his or her sagacity, what sorts of roles might be taken up to contribute to the guidance of the online learner ? There are paradoxes here.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिये।

ऑनलाइन शिक्षार्थी की सहायता करने के लिए ट्यूटर क्या करते हैं अथवा उन्हें क्या करना चाहिए ? कुछ लोगों ने ट्यूटर की भूमिका का वर्णन करने के लिए परिनियामक, ज्ञानगुरु (मेंटोर) अथवा सुगमकर्ता जैसे रूपक विशेष अपना कर इसकी छानबीन और इसे स्पष्ट करने के प्रयास किए हैं । ऑनलाईन ट्यूटर के रूप में हमारे व्यवहार के मार्गदर्शन में इन पदों का अपना मूल्य है परन्तु प्राथमिक रूप में इनका बल हमें एक तरफ खड़े होने की चेतावनी देता है । इस संबंध में साक्ष्य हैं कि ट्यूटर द्वारा शिक्षकीय (ट्यूटोरियल) चर्चा में अत्यधिक अथवा अनुपयुक्त योगदान छात्रों के योगदान को बाधित कर सकता है । सुगमकर्ता और परिनियामक का शब्दाडंबर छात्रों को मुक्त करने के कर्तव्य और उन्हें उनके अपने अधिगम में भाग लेने के लिए सशक्त करने की बात करता है । इससे विवेचनात्मक शिक्षा शास्त्र की ध्वनि आती है जो शिक्षक के प्राधिकार को हटाकर शैक्षिक प्रयास में शिक्षक और शिक्षार्थी को समान प्रतिभागी बनाने की बात करता है । तथापि समानता के ये प्रकथन स्वयं को कपटी प्रदर्शित करेंगे जब मूल्यांकन की अनिवार्यताएं अपना कुरूप सिर उठाएंगी । हालांकि इससे भी बुरी बात यह है कि ये सूत्र हमारा यह मार्गदर्शन तो करते हैं कि हमें क्या नहीं करना चाहिए परन्तु इस संबंध में मौन हैं कि हमें क्या करना चाहिए । यदि ऑनलाईन ट्यूटर केन्द्रीय मंच से हट जाए और अपनी विवेकशीलता के कुछ विचारों का त्याग कर दे तो ऑनलाईन शिक्षार्थी के मार्गदर्शन में योगदान के लिये कौन सी भूमिका अपनायी जा सकती है ? यहां कुछ विरोधाभास हैं ।

What has been done to describe the role of online tutors?

1. Add value to their guidance
2. Provide them with a warning system
3. Clarify their duties in fields other than education
4. By adoption of certain metaphors

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

ऑनलाइन ट्यूटर्स की भूमिका के वर्णन के लिए क्या किया गया है ?

1. उनके मार्गदर्शन में मूल्यवर्धन किया जाए ।
2. उन्हें चेतावनी प्रणाली प्रदान करना
3. शिक्षा से इतर क्षेत्रों में उनके कर्तव्यों को स्पष्ट करना
4. कतिपय रूपकों को अपनाकर

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13381]

2[Option ID=13382]

3[Option ID=13383]

4[Option ID=13384]

Sl. No.147

QBID:5201047

Read the following passage and answer the question :

What is it that tutors do, or should do, in support of the online learner ? Some have sought to explore and clarify by the adoption of particular metaphors, such as moderator, mentor, or facilitator, to describe the tutor's role. These terms have their value in guiding our behaviour as online tutors, but their force is primarily to warn us to stand aside. The evidence is that too much or inappropriate, contribution to tutorial discussion by the tutor can inhibit contributions by the students. The rhetoric of facilitator and moderator speaks of a duty to liberate the students, and empower them to participate in their own learning. This has the ring of critical pedagogy about it, which would seek to remove the authority of the teacher, casting teacher and learner as equal participants in the educational endeavour. Such protestations of equality will ultimately show themselves to being disingenuous, however, when the imperative of assessment rears its ugly head. Worse, though is the fact that these formulations guide us about what we shouldn't do, but remain rather silent about what we should be doing. If the online tutor is going to move from centre stage and sacrifice some ideas of his or her sagacity, what sorts of roles might be taken up to contribute to the guidance of the online learner ? There are paradoxes here.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिये।

ऑनलाइन शिक्षार्थी की सहायता करने के लिए ट्यूटर क्या करते हैं अथवा उन्हें क्या करना चाहिए ? कुछ लोगों ने ट्यूटर की भूमिका का वर्णन करने के लिए परिणियामक, ज्ञानगुरु (मेंटोर) अथवा सुगमकर्ता जैसे रूपक विशेष अपना कर इसकी छानबीन और इसे स्पष्ट करने के प्रयास किए हैं । ऑनलाईन ट्यूटर के रूप में हमारे व्यवहार के मार्गदर्शन में इन पदों का अपना मूल्य है परन्तु प्राथमिक रूप में इनका बल हमें एक तरफ खड़े होने की चेतावनी देता है । इस संबंध में साक्ष्य हैं कि ट्यूटर द्वारा शिक्षकीय (ट्यूटोरियल) चर्चा में अत्यधिक अथवा अनुपयुक्त योगदान छात्रों के योगदान को बाधित कर सकता है । सुगमकर्ता और परिणियामक का शब्दाडंबर छात्रों को मुक्त करने के कर्तव्य और उन्हें उनके अपने अधिगम में भाग लेने के लिए सशक्त करने की बात करता है । इससे विवेचनात्मक शिक्षा शास्त्र की ध्वनि आती है जो शिक्षक के प्राधिकार को हटाकर शैक्षिक प्रयास में शिक्षक और शिक्षार्थी को समान प्रतिभागी बनाने की बात करता है । तथापि समानता के ये प्रकथन स्वयं को कपटी प्रदर्शित करेंगे जब मूल्यांकन की अनिवार्यताएं अपना कुरूप सिर उठाएंगी । हालांकि इससे भी बुरी बात यह है कि ये सूत्र हमारा यह मार्गदर्शन तो करते हैं कि हमें क्या नहीं करना चाहिए परन्तु इस संबंध में मौन हैं कि हमें क्या करना चाहिए । यदि ऑनलाईन ट्यूटर केन्द्रीय मंच से हट जाए और अपनी विवेकशीलता के कुछ विचारों का त्याग कर दे तो ऑनलाईन शिक्षार्थी के मार्गदर्शन में योगदान के लिये कौन सी भूमिका अपनायी जा सकती है ? यहां कुछ विरोधाभास हैं ।

What will inhibit student's contribution to tutorial discussions?

1. Too much contribution of the tutor
2. Disruption during tutorials
3. Internal divisions
4. Outside intervention

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

शिक्षकीय चर्चा में छात्रों के योगदान को क्या बाधित करेगा ?

1. ट्यूटर का अत्यधिक योगदान
2. शिक्षकीय कार्य के दौरान व्यवधान
3. आंतरिक फूट
4. बाह्य हस्तक्षेप

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13385]
2[Option ID=13386]
3[Option ID=13387]
4[Option ID=13388]

Sl. No.148

QBID:5201048

Read the following passage and answer the question :

What is it that tutors do, or should do, in support of the online learner ? Some have sought to explore and clarify by the adoption of particular metaphors, such as moderator, mentor, or facilitator, to describe the tutor's role. These terms have their value in guiding our behaviour as online tutors, but their force is primarily to warn us to stand aside. The evidence is that too much or inappropriate, contribution to tutorial discussion by the tutor can inhibit contributions by the students. The rhetoric of facilitator and moderator speaks of a duty to liberate the students, and empower them to participate in their own learning. This has the ring of critical pedagogy about it, which would seek to remove the authority of the teacher, casting teacher and learner as equal participants in the educational endeavour. Such protestations of equality will ultimately show themselves to being disingenuous, however, when the imperative of assessment rears its ugly head. Worse, though is the fact that these formulations guide us about what we shouldn't do, but remain rather silent about what we should be doing. If the online tutor is going to move from centre stage and sacrifice some ideas of his or her sagacity, what sorts of roles might be taken up to contribute to the guidance of the online learner ? There are paradoxes here.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिये।

ऑनलाइन शिक्षार्थी की सहायता करने के लिए ट्यूटर क्या करते हैं अथवा उन्हें क्या करना चाहिए ? कुछ लोगों ने ट्यूटर की भूमिका का वर्णन करने के लिए परिणियामक, ज्ञानगुरु (मेंटोर) अथवा सुगमकर्ता जैसे रूपक विशेष अपना कर इसकी छानबीन और इसे स्पष्ट करने के प्रयास किए हैं । ऑनलाईन ट्यूटर के रूप में हमारे व्यवहार के मार्गदर्शन में इन पदों का अपना मूल्य है परन्तु प्राथमिक रूप में इनका बल हमें एक तरफ खड़े होने की चेतावनी देता है । इस संबंध में साक्ष्य हैं कि ट्यूटर द्वारा शिक्षकीय (ट्यूटोरियल) चर्चा में अत्यधिक अथवा अनुपयुक्त योगदान छात्रों के योगदान को बाधित कर सकता है । सुगमकर्ता और परिणियामक का शब्दाडंबर छात्रों को मुक्त करने के कर्तव्य और उन्हें उनके अपने अधिगम में भाग लेने के लिए सशक्त करने की बात करता है । इससे विवेचनात्मक शिक्षा शास्त्र की ध्वनि आती है जो शिक्षक के प्राधिकार को हटाकर शैक्षिक प्रयास में शिक्षक और शिक्षार्थी को समान प्रतिभागी बनाने की बात करता है । तथापि समानता के ये प्रकथन स्वयं को कपटी प्रदर्शित करेंगे जब मूल्यांकन की अनिवार्यताएं अपना कुरूप सिर उठाएंगी । हालांकि इससे भी बुरी बात यह है कि ये सूत्र हमारा यह मार्गदर्शन तो करते हैं कि हमें क्या नहीं करना चाहिए परन्तु इस संबंध में मौन हैं कि हमें क्या करना चाहिए । यदि ऑनलाईन ट्यूटर केन्द्रीय मंच से हट जाए और अपनी विवेकशीलता के कुछ विचारों का त्याग कर दे तो ऑनलाईन शिक्षार्थी के मार्गदर्शन में योगदान के लिये कौन सी भूमिका अपनायी जा सकती है ? यहां कुछ विरोधाभास हैं ।

The rhetoric of moderators has the intention to :

1. Displace teachers from teaching
2. Liberate students for their own learning
3. Strengthen the authority of teachers
4. Avoid critical pedagogy

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

परिनियामकों के शब्दाडंबर का प्रयोजन निम्न में से क्या है ?

1. शिक्षकों को शिक्षण से विस्थापित करना
2. छात्रों को उनके अपने अधिगम के लिए मुक्त करना
3. शिक्षकों के प्राधिकार को सुदृढ़ करना
4. विवेचनात्मक शिक्षाशास्त्र से दूर रहना

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

1[Option ID=13389]
2[Option ID=13390]
3[Option ID=13391]
4[Option ID=13392]

Sl. No.149

QBID:5201049

Read the following passage and answer the question :

What is it that tutors do, or should do, in support of the online learner ? Some have sought to explore and clarify by the adoption of particular metaphors, such as moderator, mentor, or facilitator, to describe the tutor's role. These terms have their value in guiding our behaviour as online tutors, but their force is primarily to warn us to stand aside. The evidence is that too much or inappropriate, contribution to tutorial discussion by the tutor can inhibit contributions by the students. The rhetoric of facilitator and moderator speaks of a duty to liberate the students, and empower them to participate in their own learning. This has the ring of critical pedagogy about it, which would seek to remove the authority of the teacher, casting teacher and learner as equal participants in the educational endeavour. Such protestations of equality will ultimately show themselves to being disingenuous, however, when the imperative of assessment rears its ugly head. Worse, though is the fact that these formulations guide us about what we shouldn't do, but remain rather silent about what we should be doing. If the online tutor is going to move from centre stage and sacrifice some ideas of his or her sagacity, what sorts of roles might be taken up to contribute to the guidance of the online learner ? There are paradoxes here.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिये।

ऑनलाइन शिक्षार्थी की सहायता करने के लिए ट्यूटर क्या करते हैं अथवा उन्हें क्या करना चाहिए ? कुछ लोगों ने ट्यूटर की भूमिका का वर्णन करने के लिए परिणियामक, ज्ञानगुरु (मेंटोर) अथवा सुगमकर्ता जैसे रूपक विशेष अपना कर इसकी छानबीन और इसे स्पष्ट करने के प्रयास किए हैं । ऑनलाईन ट्यूटर के रूप में हमारे व्यवहार के मार्गदर्शन में इन पदों का अपना मूल्य है परन्तु प्राथमिक रूप में इनका बल हमें एक तरफ खड़े होने की चेतावनी देता है । इस संबंध में साक्ष्य हैं कि ट्यूटर द्वारा शिक्षकीय (ट्यूटोरियल) चर्चा में अत्यधिक अथवा अनुपयुक्त योगदान छात्रों के योगदान को बाधित कर सकता है । सुगमकर्ता और परिणियामक का शब्दाडंबर छात्रों को मुक्त करने के कर्तव्य और उन्हें उनके अपने अधिगम में भाग लेने के लिए सशक्त करने की बात करता है । इससे विवेचनात्मक शिक्षा शास्त्र की ध्वनि आती है जो शिक्षक के प्राधिकार को हटाकर शैक्षिक प्रयास में शिक्षक और शिक्षार्थी को समान प्रतिभागी बनाने की बात करता है । तथापि समानता के ये प्रकथन स्वयं को कपटी प्रदर्शित करेंगे जब मूल्यांकन की अनिवार्यताएं अपना कुरूप सिर उठाएंगी । हालांकि इससे भी बुरी बात यह है कि ये सूत्र हमारा यह मार्गदर्शन तो करते हैं कि हमें क्या नहीं करना चाहिए परन्तु इस संबंध में मौन हैं कि हमें क्या करना चाहिए । यदि ऑनलाईन ट्यूटर केन्द्रीय मंच से हट जाए और अपनी विवेकशीलता के कुछ विचारों का त्याग कर दे तो ऑनलाईन शिक्षार्थी के मार्गदर्शन में योगदान के लिये कौन सी भूमिका अपनायी जा सकती है ? यहां कुछ विरोधाभास हैं ।

The discourse of participatory learning may result in:

1. Abandonment of the online tutorial system
2. Vigorous student protestation
3. Emergence of dos and don'ts guidelines
4. Supervisory role of students

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

प्रतिभागी अधिगम संबंधी विमर्श का निम्न में से क्या परिणाम हो सकता है ?

1. ऑनलाइन शिक्षकीय व्यवस्था का परित्याग
2. सशक्त छात्र प्रतिरोध
3. क्या करें और क्या न करें संबंधी दिशानिर्देशों का उदगम
4. छात्रों की पर्यवेक्षणीय भूमिका

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13393]
2[Option ID=13394]
3[Option ID=13395]
4[Option ID=13396]

Sl. No.150
QBID:5201050

Read the following passage and answer the question :

What is it that tutors do, or should do, in support of the online learner ? Some have sought to explore and clarify by the adoption of particular metaphors, such as moderator, mentor, or facilitator, to describe the tutor's role. These terms have their value in guiding our behaviour as online tutors, but their force is primarily to warn us to stand aside. The evidence is that too much or inappropriate, contribution to tutorial discussion by the tutor can inhibit contributions by the students. The rhetoric of facilitator and moderator speaks of a duty to liberate the students, and empower them to participate in their own learning. This has the ring of critical pedagogy about it, which would seek to remove the authority of the teacher, casting teacher and learner as equal participants in the educational endeavour. Such protestations of equality will ultimately show themselves to being disingenuous, however, when the imperative of assessment rears its ugly head. Worse, though is the fact that these formulations guide us about what we shouldn't do, but remain rather silent about what we should be doing. If the online tutor is going to move from centre stage and sacrifice some ideas of his or her sagacity, what sorts of roles might be taken up to contribute to the guidance of the online learner ? There are paradoxes here.

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़िये और प्रश्न का उत्तर दीजिये।

ऑनलाइन शिक्षार्थी की सहायता करने के लिए ट्यूटर क्या करते हैं अथवा उन्हें क्या करना चाहिए ? कुछ लोगों ने ट्यूटर की भूमिका का वर्णन करने के लिए परिणियामक, ज्ञानगुरु (मेंटोर) अथवा सुगमकर्ता जैसे रूपक विशेष अपना कर इसकी छानबीन और इसे स्पष्ट करने के प्रयास किए हैं। ऑनलाईन ट्यूटर के रूप में हमारे व्यवहार के मार्गदर्शन में इन पदों का अपना मूल्य है परन्तु प्राथमिक रूप में इनका बल हमें एक तरफ खड़े होने की चेतावनी देता है। इस संबंध में साक्ष्य हैं कि ट्यूटर द्वारा शिक्षकीय (ट्यूटोरियल) चर्चा में अत्यधिक अथवा अनुपयुक्त योगदान छात्रों के योगदान को बाधित कर सकता है। सुगमकर्ता और परिणियामक का शब्दाडंबर छात्रों को मुक्त करने के कर्तव्य और उन्हें उनके अपने अधिगम में भाग लेने के लिए सशक्त करने की बात करता है। इससे विवेचनात्मक शिक्षा शास्त्र की ध्वनि आती है जो शिक्षक के प्राधिकार को हटाकर शैक्षिक प्रयास में शिक्षक और शिक्षार्थी को समान प्रतिभागी बनाने की बात करता है। तथापि समानता के ये प्रकथन स्वयं को कपटी प्रदर्शित करेंगे जब मूल्यांकन की अनिवार्यताएं अपना कुरूप सिर उठाएंगी। हालांकि इससे भी बुरी बात यह है कि ये सूत्र हमारा यह मार्गदर्शन तो करते हैं कि हमें क्या नहीं करना चाहिए परन्तु इस संबंध में मौन हैं कि हमें क्या करना चाहिए। यदि ऑनलाईन ट्यूटर केन्द्रीय मंच से हट जाए और अपनी विवेकशीलता के कुछ विचारों का त्याग कर दे तो ऑनलाईन शिक्षार्थी के मार्गदर्शन में योगदान के लिये कौन सी भूमिका अपनायी जा सकती है ? यहां कुछ विरोधाभास हैं।

The passage is an analysis of:

1. The traditional educational system
2. The new assessment methodology
3. Indian vocational education
4. Paradoxes of online tutoring.

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

यह गद्यांश निम्नलिखित में से किस का विश्लेषण है ?

1. पारंपरिक शैक्षणिक व्यवस्था
2. नवीन मूल्यांकन कार्य-प्रणाली
3. भारतीय व्यवसायिक शिक्षा
4. ऑनलाइन शिक्षण (ट्यूटोरिंग) के विरोधाभास

- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

1[Option ID=13397]
2[Option ID=13398]
3[Option ID=13399]
4[Option ID=13400]